

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Telefoni uredništva in uprave: 40-81, 40-82, 40-83, 40-84, 40-85 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Čekovni račun: Ljubljana številka 10.650 in 10.349 za inzerate.

Uprava: Kopitarjeva ulica številka 6.

Današnji nakladi »Slovenca« so priložene položnice. Vljudno prosimo vse naročnike, da bi se jih blagovolili čimprej poslužiti!

Vsi, ki se žele nanovo naročiti na naš dnevnik, se lahko poslužijo priloženih položnic. Nakažejo naj le naročnino in na srednji del položnice zadaj napišejo »nov naročnik«. — Uprava »Slovenca«.

Dan kmečkega stanu

Ljubljana, 30. aprila.

Po dolgih letih spet doživljamo zbiranje množic našega kmeta, ki se zgrinjajo od vseh strani k sv. Jožefu nad ponosnim Celjem. Kljub negotovemu času, ko si malokdo upa postaviti program za dva dni naprej, je današnji kmečki tabor v Celju sad dolgih priprav, ki jih nobeno nestalno ozračje ni motilo, še manj prekinilo. Sicer je bil tudi že lansko leto podoben tabor na Brezjah, toda iz priprav smemo soditi, da bo letošnji še večji in še veličastnejši, da misel Kmečke zveze, ki ga prireja, raste in napreduje. Od zadnjih takih taborov, na katerih je govoril še nepozabni dr. Jan. Ev. Krek, se je v našem javnem življenju že mnogo, mnogo izpremenilo. Imamo vtis, da današnji kmečki tabor v Celju v novi obliki obnavlja tradicijo nekdanjih kmečkih taborov, na katerih je padlo toliko zlatih zrn, ki so rodila stotere sadove, brez katerih bi bila naša njiva tako trpko prazna. S tem obnovljena Kmečka zveza stopa na pot svoje predhodnice in se razvija v duševno in organizatorično središče našega kmeta. Tako številčno in duševno najmočnejša plast našega naroda dobiva tisto gibalno, ki budi in usmerja najbolj sveže sile. Tabori pa so ji nekeke postaje na dolgi poti, da se narod zbere in v istem hipu sliši besedo, ki mu je vodnica po nadaljnji poti.

Poleg notranjega pomena za kmečki stan sam imajo taki tabori tudi na zunan, za druge stanove in vse javne činiteleje še ta pomen, ki je za naš družabni sestav trajne važnosti: da namreč trajno opozarjajo na važnost kmečkega stanu, ki ga vse leto prav za prav ni videti, ker se porazgubi po poljih in gozdovih, po travnikih in pobojih naših gora. Pa tudi ta stan se mora od časa do časa zbrati, da opozori javnost na sebe, da se tako rekoč oglasi. Zato pozdravljamo te množice našega nevidnega kmeta, ki se danes na kmečki poziv zgrinjajo v kraljevskem Celju tam izpod Gorjancev, od Kolpe in notranjskih vrhov, izpod gorenjskih velikih gor, od Drave in Mure in s prekmurskih ravnin. Povsod tu je naš kmet — kdo bi ga mogel pregledati? Še bolj raztresen kot njegova bivališča pa je njegova delavnica, ki sega od bregov rek pa do s snegom pokritih vrhov, od blatnih cest po močvirnih poljih pa do širokih velescest, od gorskih steza pa do mej železniške proge. To je delavnica našega kmeta — vsa naša domovina. Naj pride ta rod, da bomo videli, kdo je tej domovini dal to lepo lice, ki ga hvali prijatelj in zavida sovražnik. Naj se zgrne na en kraj ob leti uri ves ta rod, ki raztresen po dolinah in ravninah iz iste duše ustvarja in ohranja našo domovino tako kot je: ki gradi in vzdržuje cerkvice po gričih, znamenja ob križpotjih, ki gradi bele vasi ob cestah, lične hišice v bregovih, ki je naš domovini dal ta lep obraz, da vzbuja pesem in hvalo. Po imenu in obrazu poznamo vsakega, ki je stkal dragoceno preprogo, zgradil veliko palačo v mestu ali napisal lepo knjigo. Tabor kmeta nam je prilika, da vidimo in spoznamo tudi tistega, ki v drobcih skozi stoletja riše obraz naše celotni domovini in nam pred nami in pred svetom daje tisti neizbrisni pečat zaključene celote, ki more sama iz sebe roditi čista lepote. Danes se v Celju zgrinja ta nevidni oblikovalec, danes se bodo pri sv. Jožefu sklepale k molitvi tiste tisočere roke, ki požrtvovalno klešejo poteze v obraz naše domovine. Ne bo slovenskega človeka, ki se ne bi razveselil teh množic in jih spoštljivo pozdravil kot najtrdnjše dostojanstvo naše zemlje.

To je učinek takih taborov na zunan: pokaže se kmet v svoji številni in organizatorični moči, tisti kmet, ki vsaki naši nekmečki prireditvi velikega kova daje veličino in sijaj. Imajo pa še učinek na kmeta samega, kateremu so najprej tudi namenjeni, da se namreč v njem vzbudi zavest njegovega pomena, da v njem vzraste spoštovanje do samega sebe. Tudi v narodnem občestvu je resničen pregovor: Kakor se spoštuješ sam, tako ti bodo spoštovali drugi. Spoštovanje kmetovstva je treba najprej utrditi na kmetih, potem si ga bo kmet že znal pridobiti in utrditi tudi pri drugih stanovih. Neredkokdaj se zgodi, da ta ali oni, ki ga je borba za kruh v njega srečo ali nesrečo odtrgala z njive in odpeljala iz hišice očetovec, v tujem okolju pozabi na vse, kar je videl in slišal doma in še celo z nekim zaničevanjem gleda nazaj na svoje kmečko gnezdo. Veliko manjkrat bi se to moglo zgoditi, če bi bil že z doma prepojen s ponosom in samozavestjo, da je kmečki stan nekaj levega in velikega, najbolj ustvarjalni izmed vseh stanov in za narodno občestvo najbolj plodovit. In to naj kmečki tabori dajo tem množicam: da je poklic »kmet« prav tako častivreden kot kateri koli drug poklic in da je »kmetova žena« prav tako vredna spoštovanja in ugleda kot katera koli druga soproga. Sicer je res, da bo izobrazba vedno imela neke družabne prednosti pred manjšo izobrazbo, toda današnja družba priznava tudi prednosti, ki nikakor ne izvirajo iz izobrazbe in tem je treba vzeti gloriolo, poštenemu kmetovstvu delu pa dati tisti zunanji sijaj, ki eladi njegove trdote. Prehod v stanje družabne enakopravnosti pa se začne na kmetih: če bodo tisti, ki so na zemlji, visoko cenili svoje delo in delo svojega rodu, bodo tudi tisti, ki se dan za dnem vozijo v tovarno s kosom kruha in steklenico kave v žepu s spoštovanjem gledali na svoje

Odmev Hitlerjevega govora po svetu

Zaželjena „popolna“ razjasnitev je izostala

London: Govor položaja ni poslabšal

London, 29. aprila. b. Uradni krogi so do večerajšnega Hitlerjevega govora popolnoma rezervirani. Uradni krogi nečejo ničesar izdati, kaj bo sedaj storila britanska vlada. Redna seja britanske vlade bo v sredo in na njej bodo britanski ministri proučili po Hitlerjevem govoru nastali položaj. Splošno smatrajo, da se mednarodni položaj po Hitlerjevem govoru ni poslabšal. Poleg tega pa uradno poudarjajo, da je treba počakati, dokler ne pride iz Berlina po diplomatski poti točen tekst Hitlerjevega govora, ki ga bodo proučili v Foreign Officeu. Po poročilih iz informiranih krogov obstajajo gotovi diplomatski stiki med britansko in nemško vlado zaradi večerajšnjega Hitlerjevega govora, zlasti kar se tiče Hitlerjeve želje, da prične nova pogajanja o pomorskem sporazumu med Nemčijo in Veliko Britanijo. Od teh pogajanj bo odvisno, kakšno stališče bo vzela britanska vlada.

Pariz: Hitler ni podrl zadnjega mostu

Pariz, 29. aprila. Merodajni krogi se glede Hitlerjevega govora zaenkrat vzdržujejo vsakega tolmačenja. Borza je odgovorila v prvem hipu nanj z dvigom papirjev, kar odgovarja prvotnemu splošnemu vtisu, da je bil govor prej umerjen, kakor dinamičen in da mednarodnega položaja ni poslabšal ter ne zapira vrat za pogajanja. Nekateri listi celo menijo, da je zmanjšal mednarodno napetost, na primer »Paris Soir«. Večina pa meni, da je ostalo vse pri starem in da bo Hitlerjev govor seveda naletel na zavračanje posameznih njegovih točk. Sicer pa se Hitlerjev govor tolmači pač tako, kakršna je politična usmerjenost posameznikov in posameznih političnih struj. Tako v levičarskih krogih prevladuje ostrakritika in mnenje, da niso mogoči nobeni razgovori, dočim se merodajni krogi v svoji sodbi previdnejši.

Washington: Nobene podlage za razgovore

Washington, 29. aprila. Tukaj so tako, kakor povsod Hitlerjev govor pričakovali z največjo napetostjo in ga tudi poslušali. Na zunan pa se vzdržuje vtis, da Rooseveltov govor ni posebno zanimal in da nanj tudi ne misli odgovoriti. Hitlerjev odgovor na Rooseveltove točke je vzbudil zlasti zaradi ... Na vsak način — pravijo — Hitlerjev govor ne nudi nobene podlage za kakšno sodelovanje med Nemčijo in Ameriko v prilog miru, ker Hitler nespremenjeno vztraja na svojem doseganju stališča. Odpoved nenapadalnega pakta s Poljsko predstavlja po ameriškim mnenju prikrit ultimatum Poljski. Tudi v Ameriki ni še nobene uradne izjave o Hitlerjevem govoru.

Rim: Hitler je pripravljen pogajati se in Italija je trdno na njegovi strani

Rim, 29. aprila. AA. Stefani: Diplomatski urednik agencije Stefani v obširnem komentarju k Hitlerjevemu govoru meni, da da Hitler Rooseveltu temeljit odgovor, poudarjajoč, da je Rooseveltova poslanica prej ovira mirnemu sporazumu, kakor pa doprinos k miru. V nasprotju s tem je Hitler formuliral predlog, da je pripravljen vsaki izmed držav, ki jih navaja Roosevelt, če to žele in če se s takšno željo obrnejo do Nemčije, dati takšno poročilo, kakršno je zahteval Roosevelt, pod pogojem, da bodo ta poročila vzajemna. Ta predlog, ki je popolnoma korekten, lahko samo pripomore k utrditvi miru in lojalnemu sodelovanju, to sta pa načeli, ki narekujejo politiko osi Rim-Berlin. Ves Hitlerjev govor je bil dejansko obtožnica proti Veliki Britaniji, da vodi obkoljevalno politiko proti Nemčiji. Toda Hitler upa, da se mu bo vendarle posrečilo prepričati oboroževalno tekmovanje z Veliko Britanijo in je pripravljen začeti z njo nove razgovore na jasno

brate in sestre, ki ostajajo na zemlji in jo obdelujejo, in tudi tisti, ki si utro pot na parket, ne bodo skrivali svojega porekla, ker ga bodo vajeni gledati v časti.

Vsa ta višja družabna stopnja našega kmeta pa je nedosegl

Od nedelje — do nedelje

Zunanji pregled

Štirje dogodki štrlijo iz zelo burnega preteklega tedna kot posebno pomembna dejstva, ki bodo v velikem diplomatičnem dvoboju med obema taboroma velesil (Italija-Nemčija-Japonska in Anglija-Francija-Amerika), ki traja sedaj že dolgo vrsto mesecev, imeli svojo odločilno vlogo. Ti dogodki so: 1. Obisk našega zunanjega ministra v Italiji in v Nemčiji; 2. Uvedba splošne obvezne vojaške službe v Angliji; 3. prizadevanje Anglije, da pridobi sovjetsko Rusijo za sodelovanje pri obkoljevanju Nemčije; in 4. govor nemškega kanclerja Hitlerja, ki je v njem odgovoril na pomorski sporazum z Anglijo, nenapadno pogodbo s Poljsko in odklonil Rooseveltov predlog o desetletnem premirju.

Obisk našega zunanjega ministra dr. Cincar-Markoviča v Benetkah, kjer se je sestal z italijanskim zunanjim ministrom grofom Ciano, ter njegov obisk v Berlinu, kjer se je sestal z nemškim zunanjim ministrom von Ribbentropom in je bil sprejet tudi pri Hitlerju, ima svoj veliki pomen v tem, ker je razpodel vse lažjive vesti, ki so se zadnje čase širile o naši državi. Tako so poklicni črnogledi vedeli povedati, da bodo Jugoslovanci trgli in da si bosta Nemčija in Italija vzeli vsak svoj delež. Markovičevi sestanki so pokazali, če je komu bilo treba dokazov, da je naša država trdna in močna. Trdna in močna za to, ker se noče vmešavati v nasprotja med velesilami, marveč se trudi, da bi ostala dobra z vsemi in da bi pomagala, da prostor, na katerem živi, ne bi postal bojno polje, kjer bi velesile na naši zemlji in z našo krvjo plačevale medsebojne račune. Ta obiska sta pokazala, da Jugoslavija ni na nikogar obsejena, ampak da je prežeta od velike iskrene težnje po miru. Vendar pa tudi pripravljena, da se bori, če bi se kdo dotaknil njene svobode ali njenega državnega ozemlja.

Anglija je v organizaciji protinemške fronte, ki jo ponekod imenujejo tudi obkoljevalno fronto in ki ima namen med seboj povezati vse vzhodne in južnovzhodne evropske države, natelela na njihove težave, ker so ji očitali, da je sicer pripravljena dati denar in orožje, a da se brani prevzeti tudi krvne žrtve. Angleska vlada je morala priznati upravičenost tega očitka, ki je bil posebno močan od strani Francije in sovjetske Rusije, ter je uvedla splošno in obvezno vojaško službo ter a tem dokazala, da smatra nevarnost za tako veliko, da je pripravljena doprinesiti tudi krvne žrtve v enaki meri, kakor vsaka njenih zaveznice, da se nevarnost odpravi. Ta ukrep angleske vlade je po vsem svetu napravil ogromen vtis.

V svojih prizadevanjih organizirati predvsem na vzhodu močno obrambno črta, se je angleska vlada odločila, da na vsak način pridobi tudi sovjetsko Rusijo, ki naj bi — v obeh modrih angleških državnikov — prevzela na licu mesta dolžnosti, ki izhajajo iz angleškega jamstva za nedotakljivost poljskih in romunskih meja. Sovjetska Rusija pa je na angleško ponudbo odgovorila, da nje angleški spor z Nemčijo in Italijo ne briga, da pa je pripravljena priključiti se protinemški fronti, ako Anglija uvede splošno vojaško službo, ako se vnaprej zavaruje svoboda pot skozi Dardanele, torej da Anglija pridobi tudi Turčijo in če Anglija sovjetski Rusiji obljubi pomoč proti Japoncem. Pogajanja so še v teku. Hitlerjev govor bo razvoj pospešil, ker bo Anglijo omešal, da bo sprejela sovjetske pogoje. Na to bi bila pričakovati objavo angleško-francosko-poljsko-sovjetske vojaške zveze.

Hitlerjev govor pred nemškim parlamentom v petek popoldne je našel po svetu kaj različen odmev. Potem ko je Hitler označil mirovno področje — kamor spada tudi Jugoslavija — je zaporedno govoril o odnosih do Anglije, Poljske in do Zedinjenih držav Severne Amerike. Te odnose označujejo tri dejstva, ki jih je Hitler objavil. Najprej je odpovedal pomorski sporazum z Anglijo, češ da sprico obkoljevalne po-

stike Anglije nima več pomena. Za tem je odpovedal nenapadno pogodbo s Poljsko, ki je bila šele pred nekaj meseci podaljšana do leta 1944, in je s tem podčrtal, da so odnosi s Poljsko nepeti. Končna je v 22. točkah odgovoril ameriškega predsednika Rooseveltu, zakaj njegovega predloga o desetletnem miru ne more sprejeti. — Ta govor bo seveda v vsakem pogledu pospešil delo diplomacije v obeh taborih in bo dosegel, da se bodo mnogo prej pokazale jasne fronte, ki delijo en tabor od drugega po vseh zemeljskih celinah.

Pretekli teden je bil torej v zunanje-političnem pogledu odločilnega pomena.

Domači pregled

Dne 28. aprila je naš knez-naměstnik Pavle obhajal svoj rojstni dan. Ob tej priliki se ga je vsa država hvaležno spominjala, ker je njegova velika zasluga, da se je naša država tako srečno izognila vsem zunanjim neprilicam in homatijam, kakor tudi notranjim, saj se prav te dni odloča rešitev naših domačih vprašanj. Tudi zunanje časopisje je tega dne obširno pisalo o njem ter hvalilo njegovo veliko državniško modrost.

Ljubljanski ban g. dr. Marko Natlačen je pretekli teden obiskal na svojem uradnem potovanju severne kraje Slovenije in Jugoslavije, predvsem kraje v Mežiški in Dravski dolini, nakar je v pe-

Slovenci, Hrvati in Srbi v Ameriki skupno manifestirajo za Jugoslavijo

New York, 29. aprila. (Posebno poročilo agencije Avali). Naše največje narodne organizacije v USA, »Hrvatska bratska zveza«, »Kranjsko-Slovenska katoliška jednota« in »Srpski narodni savez« so sklicale za nedeljo 7. maja velik ljudski shod v Pittsburghu, da bodo manifestirale ljubezen do skupne domovine v njeni svobodi in edinstvi. Oklic so podpisali predsedniki teh organizacij; v njem se poudarja, da organizacije obljubljajo

Predsednik vlade na kmetijski razstavi v Novem Sadu

Belgrad, 29. aprila. m. Danes ob pol ene popoldne se je pripeljal v Novi Sad na IX. mednarodno kmetijsko in živinsko razstavo predsednik vlade in notranji minister Dragiša Cvetković. Predsednik vlade si je ob sprejemu prosvetnega, kmetijskega ministra in bana donavske banovine ogledal razstavo.

Zagrebski veleseljem odprt

Zagreb, 29. aprila. b. Danes ob 11 dopoldne je bil v prisotnosti trgovskega ministra Jevrema Tomića odprt 31. zagrebski veleseljem. Predsednik zagrebskega veleseljskega Rudolfa Erber je pozdravil navzoče odličnike ter dejal, da je kraljevska vlada v celoti milijon din za nadaljno zgraditev in izpopolnitev zagrebskega veleseljskega.

Začetek celjskega kulturnega tedna

Celje, 29. aprila. Nocoj ob pol 9 je vladni svetnik g. Lilek uveljadel drugi celjski kulturni teden. Pozdravil je vse navzoče, posebno zastopnika vojske poveljnika 39. pp. polkovnika g. Defarja, predsednika Umetniškega kluba v Mariboru g. Snuderla kot častnega člana odbora CKT. Za njim je povzel besedo pisatelj učitelj g. Franc Roš, ki je poudarjal pomen prireditve celjskega kulturnega tedna. Sledil je sijajno uspešni koncert Slovenskega vokalnega kvinteta. Dvorana je bila nabito polna.

Shod železničarjev v Celju

Celje, 29. aprila. V Orlovkem domu se je zbralo nocoj ob 7 veliko število železničarjev, članov poverjenstva JRZ klubov, da poslušajo svojega poslanca in zastopnika v parlamentu g. Pavla Masiča iz Ljubljane. Zborovanje je prišel predsednik poverjenstva v Celju g. Repnik. Pozdravil je podpredsednika skupščine g. Miheliča, poslanca g. Masiča in dr. Bitenca, tajnika železničarskega kluba JRZ Viktorja Cimpermana in komisarja Velkavirha ter številne navzoče člane. G. Masič je nato poročal o notranji politiki. Povedal je, da je v proračunski debati zastavil vse svoje sile za zboljšanje položaja železničarjev. K besedi se je oglašal tudi poslanec g. Mihelič in g. Cimperman. Sledila je živahna debata, v katero so posegli vsi člani.

tek obiskal tudi Maribor. Povod ga je slovensko ljudstvo navdušeno sprejemalo kot zastopnika jugoslovanske države oblasti.

Dne 27. aprila so bila v Zagrebu končana pogajanja med predsednikom vlade in dr. Mačkom. Tega dne popoldne je bilo izdano uradno sporočilo, da so pogovori končani ter da bo končni sklep sprejet ter razglašen v najkrajšem času. To se pravi, da sta se predsednik vlade Dragiša Cvetković in dr. Maček med seboj domenila, kako naj bi se začele urejevati naše domače razmere, da bi bilo bolj prav ne le Hrvatoma, marveč tudi Slovencem in Srbom, torej naši skupni državi. To je bil ustni domenek in nista podpisala nobenega sporazuma, kakor so nekateri pisali. Pač pa bodo sedaj drugi merodajni činitelji na podlagi tega, kar sta se ta dva domenila, stvar presodili ter ukrenili, kar je treba ukreniti. Vsekakor pričakujemo v najkrajšem času nove vlade, ki bi vanjo šli tudi Hrvati. Združena opozicija in JNS, ki sta šli na volitve pod firmo sporazuma, sta pa sedaj pokazali, da jima ni bilo za sporazum, marveč zgolj za glasove in vlado. Sedaj namreč, ko se je Cvetković dogovarjal in dogovoril z dr. Mačkom, so gospodje iz združene opozicije in JNS stopili vstran ter se čisto odkrito kužajo. To pa ne bo ne za Hrvate, ne za Slovence, ne za Srbe, ne za Jugoslovijo nobena škoda. Njihov doseženi pristaž v Belgradu, dr. Ribar, je te dni zapisal v listu »Socijalni Vesnik«, da je ta opozicija rahitična ter je najbolje, če čimprej izgine.

Torej nam bližnji dnevi utegnejo prinesiti še mnogo novega. Bog daj, da bi bilo novo boljše in srenejše, kakor je bilo do sedaj, dasi bo treba še mnogo pogajanj, preden bo vsa stvar popolnoma urejena.

svoji stari domovini pomoč na vseh poljih pri delu za njeno srečnejšo in lepšo bodočnost.

Člani teh organizacij žele s to manifest

Sreča je delila nagrade!

Ljubljana, 29. aprila.

Pričakovane naših naročnikov, kupovalcev in čitalkov, kakšen bo uspeh »Slovenca« nagradnega žrebanja je bilo zelo veliko. Mnogi naši naročniki so prišli danes ob pol 2 popoldne v prostore naše uprave, da sami nadzorujejo, če je žrebanje pošteno ali ne. Imamo tudi hudega vratarja, ki ne spusti slehernega človeka v tiskarno. Toda g. vratar se je danes udal ter je spustil nekaj naših naročnikov na kraj žrebanja, kjer je bila že komisija. Tam so bili zbrani g. notar Hafner, g. kanonik Zupan in inž. Sodja ter zaupniki naših naročnikov — člani komisije: gg. Franc Mlakar iz Hrastnika, Viktor Zahradnik iz Sp. Šiške, Železnikarjeva ul. 14, Alojz Ferbež iz Malega vrta v občini Smarje Sap in Ivan Avguštin iz Retež pri Škofji Loki.

Gdč. Marija Trtnikova se letos vesel svojo pete pomladi. Ko smo jo pred dobrim letom dni prosili, naj potegne sem in tja kakšno številko iz polnega koša srečk, se je kar ustrašila svoje velike odgovornosti. Letos pa je bila pogumna, kar se je dalo. Menda se je kar navadila na svojo usodo, da deli srečo naročnikom »Slovenca«. Niti ena solzica ji ni spolzela po ličju, sicer pa je bil za vsak slučaj zdrav očka, ki jo je bodril. Žrebanje se je začelo nekako ob pol 2 in se je nadaljevalo vse popoldne.

Naš ravnatelj inž. Sodja je budno pazil, da vendar ne bo kakšne »goljufije«. Zadnjič so se »Kranjci« pritožili, da so skoraj vse »Slovenčeve« nagrade pobrali »Stajerci«. Naj bo kakorkoli, res

pa je, da so ti preneti Mariborčani nam Ljubljancem odnesli najlepše dobrotke. Letos pa smo uredili drugače: vsakemu okraju svoje. Ne bodo prikrajšani ne Ljubljanci in ne Mariborčani, ne Stajerci in ne Kranjci in ne tisti Slovenci, ki žive v ostalih delih naše države in ne oni, ki žive v inozemstvu. Vse je bilo tako urejeno, da so bile nagrade sorazmerno razdeljene v 10 skupin po 26 nagrad po vseh slovenskih krajih. Povrh tega pa je bilo razdeljenih še 41 nagrad, ki niso poznale nobenega občira na kraj in ki so kar na slepo srečo zadele svoje lastnike. Sreča je muhasta. Gospodična Marija je izvlekla iz vreče srečk številko, za katero smo se skoraj prestrašili. Samo za las je manjkalo, pa bi morali pokloniti prevz. škofu dr. Rožmanu lepo darilo. Izkazalo se je konteno, da je naročnica na to številko neka skromna ljubljanska družina.

Zelo smo se hudovali na naše Amerikance, ki so odnesli eno darilo. Amerikanskim Slovincem nekoliko kranjske nevoščljivosti, toda hkratu tudi dosti prisrčnih čestitk.

Tako je šlo žrebanje naprej in nam, ki smo na Kranjskem doma, je kar hudo. Stajerci so odnesli tudi letos lepo številko nagrad, in čudna usoda je nanesla, da so Slovenci, ki bivajo v Jugoslaviji izven Slovenije in ki so tudi naročniki »Slovenca«, prav dobro odrezali. Pa jim od srca privoščimo!

Torej, Stajerci in vsi drugi dragi naši naročniki, na svidenje pri prihajanem »Slovenčevem« žrebanju!

Izid nagradnega žrebanja »Slovenca« ki je bilo dne 29. aprila 1939. ob pol 2. pop.

Skupina 1:

1. nagrada: dvokolo — Kamenšek Franc, trg., Einspillerjeva 20-I, Ljubljana.
2. nagrada: žepna ali zapestna ura — Bajda Marija, hodi ponj, Ljubljana.
3. nagrada: žepna ali zapestna ura — Bizovičar Ivan, Kolezijska ulica 16, Ljubljana.
4. nagrada: zbirka knjig — Ing. Kham Vilko, Sv. Petra 11, Ljubljana.
5. nagrada: zbirka knjig — Marolt Franc, Gerbičeva 23, Ljubljana.
6. nagrada: knjižna zbirka — Prof. Koletič Josip, Križevniška 11-II, Ljubljana.
7. nagrada: knjižna zbirka — Jovan Marija (nova), Hrvatski trg 1, Ljubljana.
8. nagrada: knjižna zbirka — Avbelj Marija, Kolodvorska ul. 20, Ljubljana.
9. nagrada: garnitura jedil. pribora v šatulji — Markolčič Anton, Jegličeva 10, 4. stop., Ljublj.
10. nagrada: garnitura jedil. pribora (6 parov) — Kos Vladko, uradnik, Dolenjska c. 50, Ljublj.
11. nagrada: garnitura kuhinj. posode (9 kom.) — Klun Franc, Friškovec 4, Ljubljana.
12. nagrada: garnitura kuhinj. posode (7 kom.) — Hafner Apolonija, Prisojna 5, Ljubljana.
13. nagrada: garnitura kuhinj. posode (9 kom.) — Grobelnik Marija, Cvojova 1, Ljubljana.
14. nagrada: garnitura za črno kavo — Jeraj I., mlekar, Kovačič, Masarykova 12, Ljubljana.
15. nagrada: garnitura za čaj (pisana) — Bukovic Anton, Strelška 8-I, Ljubljana.
16. nagrada: garnitura za belo kavo (pisana) — Kolar Terezija, Hrenova ul. 3-I, Ljubljana.
17. nagrada: brzoparilnik — Bahar Luca, Hranilniška 12, Ljubljana.
18. nagrada: garnitura za čaj (s srebrnim robom) — Dobejc Oswald, trg., Štiška 1, Ljubljana.
19. nagrada: blago za obleko — Gerber Matija, Kongresni trg 4, Ljubljana.
20. nagrada: platno za 4 posteljne rjuhe — Dr. Kunst Alojzij, zdrv., dr. bolnišnica, Ljublj.
21. nagrada: platno za 4 posteljne rjuhe — Mulaček Fr., polkovnik, Cesta na Rožnik 3, Ljublj.
22. nagrada: platno za 4 posteljne rjuhe — Kavčič Adolf, Vegova 10-I, Ljubljana.
23. nagrada: par čevljev — Klatzer Marija, Svačičeva 7, Ljubljana.
24. nagrada: par čevljev — Lunder Jospina, Bleiweisova 20, Ljubljana.
25. nagrada: par čevljev — Bauer Matilda, Tabor 3, Ljubljana.
26. nagrada: par čevljev — Gostič Anton, Herbersteinova 4, Ljubljana.

Skupina 2:

1. nagrada: dvokolo — Vilhar Pavla, učiteljica, Stožice 145, Ježica.
2. nagrada: žepna ali zapestna ura — Pintar Janko, Celovška 90, Šiška.
3. nagrada: žepna ali zapestna ura — Cerar Danilo, Cesta na Dobrovo 6, Vič.
4. nagrada: zbirka knjig — Zaminovič Krsto, Pod Ježami 9, Moste.
5. nagrada: zbirka knjig — Skulj Marija, Glince, Tržaška 14, Vič.
6. nagrada: knjižna zbirka — dr. Mavri Anton, Podlimbarskega 21, Šiška.
7. nagrada: knjižna zbirka: Brecljnik Alojzij, Celovška 93, Šiška.
8. nagrada: knjižna zbirka — Zidan Tone, Štepanja vas 63 (nov).
9. nagrada: garnitura jedil. pribora v šatulji — Beer Franc, Šmartno 46, St. Vid nad Ljubljano (nov).

10. nagrada: garnitura jedil. pribora (6 parov) — Skalec Kristina, Medno, St. Vid nad Ljubljano (nov).
11. nagrada: garnitura kuhinj. posode (9 kom.) — Naglič Jože, Dravljice 97, St. Vid nad Ljubljano.
12. nagrada: garnitura kuhinj. posode (7 kom.) — Leskošek Jakob, Ježica 14.
13. nagrada: garnitura kuhinj. posode (9 kom.) — Lenče Feliks, Kleče 10, Ježica.
14. nagrada: garnitura za črno kavo — Sever Matijev, Jarše 55, Moste.
15. nagrada: garnitura za čaj (pisano) — Miss Marjeta Kvas, New Rochelle N. Y. 19. Promium Point Park.
16. nagrada: garnitura za belo kavo (pisana) — Karpe Karel, Zaloška 115, Moste.
17. nagrada: brzoparilnik — Tršan Domink, Povšetova ulica, nova hiša, Moste.
18. nagrada: garnitura za čaj (s srebrnim robom) — Petelin Ana, gost. »Pod Skalco«, Gosposka ulica 19, Ljubljana.

V soboto 3. junija t. l.

ob otvoritvi Ljubljanskega velesejma, bo izšla posebna številka »Slovenca«, posvečena naši beli Ljubljani. — Ta številka bo izšla v povečanem obsegu in podvojeni nakladi. Vabimo vsa podjetja, da prihranijo oglase za to številko »Slovenca«, ki bo predstavila našo slovensko prestolnico ostali Jugoslaviji ob priliki gospodarske manifestacije — ki jo gledajo vsi v Ljubljanskem velesejmu!

19. nagrada: blago za obleko — Zalaznik Franc, tapetnik dekorator, St. Vid nad Ljubljano.
20. nagrada: platno za 4 posteljne rjuhe — Solar Jakob, profesor, St. Vid nad Ljubljano.
21. nagrada: platno za 4 posteljne rjuhe — Inž. Poženel Ivan, Mahničeva 24, Moste.
22. nagrada: platno za 4 posteljne rjuhe — Stanovnik Josip, Predovičeva 18, Moste.
23. nagrada: par čevljev — Mlakar Vekoslav, Korščeva 8, Moste.
24. nagrada: par čevljev — Musič Ivan, posestnik, Aleševčeva 30, Ljubljana 7.
25. nagrada: par čevljev: Sotler Adolf, Cankarjeva št. 7, I. nad., Moste.
26. nagrada: par čevljev — Družovič Jože, Goriška 29, Ljubljana 7.

Skupina 3:

1. nagrada: dvokolo — Podboj Josip, Vrhovčeva št. 11, Ljubljana.
2. nagrada: žepna ali zapestna ura — Učit. zbor II. dr. real. gimn., Poljanska cesta, Ljubljana.
3. nagrada: žepna ali zapestna ura — Predikava Ivan, Zitnikova 3, Ljubljana.
4. nagrada: zbirka knjig — Sušnik Rihard, lekarnar, Marijin trg, Ljubljana.
5. nagrada: zbirka knjig — »Učit. tovariš, uredništvo, Frančiškanska 6/I, Ljubljana.

6. nagrada: knjižna zbirka — Skalar Josip, Rečjeva 13/I, Ljubljana.
7. nagrada: knjižna zbirka — Petek Milan, Ilirska ulica 18, nova hiša, Ljubljana.
8. nagrada: knjižna zbirka — Petelin Marija, Cesta 29. oktobra 31, Ljubljana.
9. nagrada: garnitura jedilnega pribora v šatulji — Pestotnik Ivan, Mirje 19, Ljubljana.
10. nagrada: garnitura jedilnega pribora (6 parov) — Voje Ignacij, Koritkova 3, nova hiša, Ljubljana.
11. nagrada: garnitura kuhinjske posode (9 kos.) — Ožbalt Andrej, Trševa 88, Ljubljana (nov).
12. nagrada: garnitura kuhinjske posode (7 kos.) — Urančič Pavla, gost. Miklošičeva cesta 18, Ljubljana.

Skupina 5:

1. nagrada: dvokolo — Elizabeta Kač, Gotovlje 118, Zelec.
2. nagrada: žepna ali zapestna ura — Frano Kalan, Vrbe 35, Zalec.
3. nagrada: žepna ali zapestna ura — Andrej Tavšič, Velenje.
4. nagrada: knjižna zbirka — Anton Veber, Cesta na Dobrovo, Celje.
5. nagrada: knjižna zbirka — Henrik Hofbauer, Frankolovo, Celje.
6. nagrada: knjižna zbirka — Anton Novak, Kamenica 2, Braslovče.
7. nagrada: knjižna zbirka — Ivan Klenovšek, Vel. Širje 1, Zidani most.

Najčistejša belina je
RADION
belina

13. nagrada: garnitura kuhinjske posode (9 kos.) — Dr. Vogelink Adolf, Gledališka 16/IV, Ljubljana.
14. nagrada: garnitura za črno kavo — Dr. Prodan, Palača Grafike, Masarykova, Ljubljana.
15. nagrada: garnitura za čaj (pisano) — Primožič Marija, Poljanska cesta 15, Ljubljana.
16. nagrada: garnitura za belo kavo (pisana) — Inž. Rustia Josip, Vrtača 17, Ljubljana.
17. nagrada: brzoparilnik — Solar Rudolf, Povšetova 1, Ljubljana.
18. nagrada: garnitura za čaj (s srebrnim robom) — Steska Viktor, Florjanska ul. 18, Ljubljana.
19. nagrada: blago za obleko — Paternoster Fani, Prešernova 40, Ljubljana (nova).
20. nagrada: platno za 4 posteljne rjuhe — Dr. Skumovič Anton, Masarykova, hotel Metropol, Ljubljana.
21. nagrada: platno za 4 posteljne rjuhe — Ponikvar Ciril, Herbersteinova 4/II, Ljubljana.
22. nagrada: platno za 4 posteljne rjuhe — Dr. Voršič Josip, Gledališka 16/V, Ljubljana

7. nagrada: knjižna zbirka — Trop Ognjeslav, Pavlovski vrh, Ivanjokovd (nov).
 8. nagrada: knjižna zbirka — Vričko Riko, Fojnica, Drin. ban.
 9. nagrada: garnitura kuhinjske posode (13. kom.) — Kampuš Emilija, sopr. fin. pregled., Ptuj-ska gora.
 10. nagrada: garnitura kuhinjske posode (9. kom.) — Sonja Marhar-Schwarz, Radgonska 3, Murska Sobota.
 11. nagrada: garnitura kuhinjske posode (9. kom.) — Jerič Mihail, Gor. Lendava.
 12. nagrada: garnitura jedilne žlice v šatulji (6 kom.) — Stefan Lejko, Dobrovnik, Prekm.
 13. nagrada: garnitura kuhinjske posode (9 kom.) — Stuhlec Alojzij, Stara nova vas, Križevci.
 14. nagrada: garnitura za črno kavo — Cimerman Franc, Dol. Lendava.
 15. nagrada: garnitura za čaj (pisana) — Skamlec Ognjeslav, Sv. Andraž v Hal.
 16. nagrada: garnitura za belo kavo (pisana) — Jurič Janez, Rogasovec.
 17. nagrada: brzoparilnik — Ljudmila Kutin, Bistrica, Demir Kapija, Vardarska banovina.
 18. nagrada: garnitura za kompot — Verzel Alojzij, Mala Nedelja.
 19. nagrada: blago za obleko — Marica dr. Hajševa, Dol. Lendava.
 20. nagrada: platno za 4 posteljne rjuhe — Lovrec Josip, Preska, Središče.
 21. nagrada: platno za 4 posteljne rjuhe — Graškovič Davorin, Dol. Lendava.
 22. nagrada: platno za 4 posteljne rjuhe — Lovan Anton, Žižki 26, Crenšovci.
 23. nagrada: par čevljev — Berden Joško, kaplan, Hotiza, Dol. Lendava.
 24. nagrada: par čevljev — Vrtačnik Vika, Murska Sobota.
 25. nagrada: par čevljev — Dr. Gernač Josip, Bačka Topola, Dunavska banovina.
 26. nagrada: par čevljev — Snaj Ivan, Srbski trg 5, Ptuj (nov).

Skupina 8:

1. nagrada: dvokolo — Franc Kranjc, Bočna 44.
 2. nagrada: žepna ali zapesna ura — Božidar Vauhnik, Sv. Jakob v Slovenskih goricah.
 3. nagrada: žepna ali zapesna ura — Henrik Mohorič, Čeršak, St. Ilj v Slovenskih goricah.
 4. nagrada: knjižna zbirka — Nabergoj Janko, Cirknica 11, St. Ilj v Slovenskih goricah.
 5. nagrada: knjižna zbirka — Lipovec Martin, okrajno načelstvo, Slovenske Konjice.
 6. nagrada: knjižna zbirka — Maks Mali, Zgor. nji Čmurek, Marija Snežna.
 7. nagrada: knjižna zbirka — Vrišč Srečko, župnik, Marija Snežna.
 8. nagrada: knjižna zbirka — Ivanka Ritonja, Celjska 17, Slov. gradec.
 9. nagrada: garnitura jedilnega pribora (6 parov) — Vovk Miloš, Pištanj 32.
 10. nagrada: garnitura kuhinjske posode (9 kos.) — Sever Ivan, Marjani grad, Mozirje.
 11. nagrada: garnitura kuhinjske posode (9 kos.) — Skulj Marija, Kozje.
 12. nagrada: garnitura jedil. žlice v šatulji (6 kos.) — Slana Antonija, Stranice, Konjice.
 13. nagrada: garnitura kuhinjske posode (9 kos.) — Podjavoršek Minka, Rogasova Slatina.
 14. nagrada: garnitura za črno kavo — Bregant Marica, učit., Orehova vas, Slivnica pri Marib.
 15. nagrada: garnitura za čaj (pisana) — Peter Ozebek, Vrtiče 24, Zg. sv. Kungota.
 16. nagrada: garnitura za belo kavo (pisana) — Ivan Babnik, učit., Jarenina.
 17. nagrada: garnitura za kuhinjo (16 kos.) — Horvat Anton, mesar, Jarenina.
 18. nagrada: garnitura za kompot — Ivan Kaukler, Pekel, Poljčana.
 19. nagrada: blago za obleko — Pavlič Vid, Remšnik, Brezno.
 20. nagrada: platno za 4 posteljne rjuhe — Bezjak Ivan, tvornica olja, Fram.
 21. nagrada: platno za 4 post. rjuhe — Dr. Schreiner Hinko, Prevalje.
 22. nagrada: platno za 4 posteljne rjuhe — Soklič Jakob, župnik, Slovenj Gradec.
 23. nagrada: par čevljev — Janez Roja, Sv. Rupert, Sv. Lenart v Slovenskih goricah.
 24. nagrada: par čevljev — Dalmatinski vinotoč kmet, vin. zadr., Dravograd.
 25. nagrada: par čevljev — Anton Konečnik, Ravne, Guštanj.
 26. nagrada: par čevljev — Marko Žitnik, Venčesl., Slov. Bistrica.

Skupina 9:

1. nagrada: dvokolo — Ivana Mastna, Streliška 1, Novo mesto.
 2. nagrada: žepna ali zapesna ura — Alojzij Movrn, Kot. Semič.
 3. nagrada: žepna ali zapesna ura — Matevž Krek, Toplice, Dol.
 4. nagrada: knjižna zbirka — Danica Kieferle, učit., Brusnice.
 5. nagrada: knjižna zbirka — Fabijan-Znane Mara, Stari trg pri Črnomlju.

>La vierge folle< od H. Bataillea v prekrasnem franc. filmu

ZAKONOLOM

V idealni zasedbi: Viktor Francen, Julietta Faber, Annie Ducaux — znana iz filmov >JECA DREZ RESEK< in >GREH<.

Borze

Dne 29. aprila.

Devizni trg

Tečaj funsterlinga je ostal neizpremenjen na 238 s primom 8.4%, skupaj torej 258 din. Tudi marka je na naših borzah v privatnem kliringu obdržala tečaj 13.70—13.90, kakor ga ima že dalj časa.

Grški boni so v tečaju poskočili ter so notralni konec tedna na zagrebški in beograjski borzi 32.15—32.85.

Na mednarodnih borzah so tečajni večine svobodnih deviz postali čvrstejši.

Promet na ljubljanski borzi je znašal 10.392 milij. din v primeri z 10.804, 7.853, 7.889 in 10.5 milij. din vprejšnjih tednih.

Na zagrebški borzi je bil promet v primeri s prejšnjimi tedni manjši. Tudi beograjska borza ni imela posebnega prometa. Kot sedaj že dolgo, je bilo tudi v preteklem tednu pomanjkanje deviz, tudi privatna ponudba v klirniških markah ni mogla kriti povpraševanja ter je bila potrebna intervencija Narodne banke. Na ljubljanski borzi je bilo povpraševanje v funsterlingu krito komaj z 10%, le enkrat je bilo dodeljenih 15% celotnega povpraševanja. Za enkrat ni izgleda, da bi se to stanje izboljšalo ter je računati tudi za naprej s pomanjkanjem deviz.

Sveveda povzroča pomanjkanje deviz še znatne motnje v našem gospodarstvu. Industrije, čijih produkcija je navezana na uvoz surovin, ki jih je treba plačevati z devizami, stoje pred vprašanjem, dali bodo mogle sploh vzdržati obratovanje, če ne s popolnim prenehanjem, bodo morale računati vsaj z delnim skrcenjem.

V klirniških markah je nekaj več terminskega blaga, kot pa ga je bilo prejšnje tedne.

Tečajni blagovnih deviz na bazi londonskih tečajev in tečaja 255.94—260.06 (258) na funsterling so bili danes:

Newyork	54.67—55.55
Pariz	144.84—147.17
Amsterdam	29.20—29.67
Bruselj	9.27—9.42
Curib	12.29—12.44

Za valute in šalterske devize so plačevali konec tedna ljubljanski denarni zavodi približno sledeče cene:

	valute:	šalt. dev.
Amerikanski dolar	54.40	54.59
Funsterling	254.63	255.54
Francoški frank	144.10	144.59
Holandski goldinar	29.—	29.10
Belga	9.21	9.24

Denar

Curib. Beograd 10, Paris 11.7825, London 20.835, Newyork 445, Bruselj 75.65, Milan 23.40, Amsterdam 238.10, Berlin 178.60, Stockholm 107.30, Oslo 104.70, Kopenhagen 93, Sofija 540, Varšava 83.75, Budimpešta 87, Atene 3.90, Carigrad 8.60, Bukarešta 3.25, Helsingfors 9.18, Buenos Aires 102.75.

Glavne nagrade

Za 41 glavnih nagrad so žrebali vsi naročniki skupaj:

1. nagrada: dvokolo — Ivan Primožič, učit., D. M. Polje.
 2. nagrada: žepna ali zapesna ura — Jakob Žitko, Verd 14, Vrhnika.
 3. nagrada: žepna ali zapesna ura: Ljuba Razpotnik, posloj. kmet. zadr., Medija izlake.
 4. nagrada: knjižna zbirka — Marija Lotrič, Čošnjice 4, Železniki.
 5. nagrada: knjižna zbirka — Franc Šmid, Selca 49 nad Škofjo Loko.
 6. nagrada: knjižna zbirka — dr. V. Strnad, ban. zdrav., Železniki.
 7. nagrada: knjižna zbirka — Urška Masovec, Perovo 45, Kamnik.

Kino Kodeljevo tel. 47-64

Danes ob pol 3., pol 6. in pol 9. uri dva vefilma:

Rumena zastava (Hans Albers, Olga Čehova)
Reportaža o ljubezni (Loretta Young, Tyrone Power)

11. nagrada: harmonika — Stalec Ivan, profesor, Cankarjeva 14, Maribor.
 7. nagrada: nevestina bala — Janko Mirko, Hraše, Smednik.
 8. nagrada: nevestina bala — Rajp Ivan, Poljska cesta, Mosta.
 9. nagrada: harmonika — Jerala Franc, Pivka, Naklo.
 10. nagrada: harmonika — Senica Vinko, Zalec 17.
 11. nagrada: harmonika — Stalec Ivan, profesor, Poljanski nasip 12, Ljubljana.
 12. nagrada: harmonika — Pliberšek Janko, notar, Cerknica.
 13. nagrada: Lesce-plug — Jelisaava Rek, Mozirje št. 81.
 14. nagrada: Lesce-plug — Slivar Albin, Stari trg št. 3, Ljubljana.
 15. nagrada: Lesce-plug — Kocjan Danilo, Rožna ulica 25, Ljubljana.
 16. nagrada: Lesce-plug — Burgar Ludvik, Ribnica 158, Dolenjsko.
 17. nagrada: Lesce-plug — Zabret Joško, Britof, Kranj.
 18. nagrada: brana-Lesce — Ložar Avguštin, Rečna ulica 6, Ljubljana.
 19. nagrada: brana-Lesce — Operčkal Josip, Frankopanova 32, Maribor.
 20. nagrada: brana-Lesce — Obrekar Marija, Einspillerjeva 15, Ljubljana (nov).
 21. nagrada: brana — Premrl Ivan, Vošnjakova 4, Ljubljana.
 22. nagrada: brana — Miklavc Stanko, Klanc 61, Dobrna pri Celju.

Češka filmska umetnina po Fr. Langerjevi oderski drami >Konjeniška patrola<

IZGUBLJENA PATROLA

Film idealnega domoljubja, legendarnega heroizma, bratstva in požrtvovalnosti

KINO UNION telef. 22 21

Predsednik vlade med časnikarji

Ko se je pretekli teden pripeljal ministrski predsednik Dragiša Cvetković s letalom iz Zagreba, kjer se je razgovarjal s dr. Mačkom, nazaj v Belgrad, so takoj navalili nanj številni radovedni časnikarji in ga vpraševali, kaj je bilo v Zagrebu sklenjenega. Zvedeli pa niso ničesar

Veliko delo Karitativne zveze

Karitativna zveza za ljubljansko škofijo je imela občni zbor dne 28. aprila v Karitativni pisarni v Ljubljani. Vsa včlanjena društva (10) so bila zastopana, zborovanje je vodil društveni predsednik p. Valerijan Učak. Poročilo, ki ga je podal, je nudilo pregledno sliko o celotnem delu. Karitativna pisarna, ki stalno dnevno zaposluje 5 oseb, je sprejela in izdala v preteklem letu 16.813 dopisov in vlog. Z živilskimi nakaznicami, zaradi podpor in nasvetov se je zlasilo 8075 oseb. V pisarni se rešujejo tudi nujni primeri takojšnje pomoči (deložacije, bolniki). Živilskih nakaznic se je vnovčilo v preteklem letu za 114.799 din. Zveza sama je pa porazdelila 1112 strankam 17.203 din, razen tega tudi dala 720 strankam 13.720 kg krompirja. Za podpore dobrotelnim napravam in organizacijam je izdala 13.500 din. Dar gospoda bana 20.000 din) se je razdelil med 749 ubožnih strank, banovinski podporni fond pa med 3930 strank. Že v osmič je K. Z. poslala tudi to leto ubožne otroke ljubljanskega mesta na dva mesečno letovanje k družinam na deželo. Sodelovala je tudi pri banovinski akciji za obmorsko letovanje bolnih otrok v banovinskem »Mladinskem domu« v Kaštel-Štetiću. Te dobrote je bilo deležnih 260 otrok. K. Z. je priredila karitativni tečaj za člane in članice Vincencijevih in Elizabetinih konferenc (13. nov.), karitativna predavanja v beli dvorani hotela Union v zimskem času 1937-38 so obravnavala predmet: »Kristus in bolniki«. Glasilo K. Z. v Ljubljani in Karitativne zveze v Mariboru »Nova zapoved« izhaja tretje leto. Razgovor ob koncu občnega zbora je obravnaval nekaj perečih vprašanj: vprašanje brezposelnih, prehajatev, vprašanje skrbstva za odpuščene kaznjence, vprašanje izseljencev-rojakov, ki so brez državljanstva.

Zgradite slovenski katoliški prosvetni centralo »Slovenski dom«!

Potek občnega zbora je iznova spričal, da je K. Z., ki je bila ustanovljena l. 1930 z namenom, zbirati vse, ki so blage volje, v veliko obsevo krščanskega človekoljubja in posegati vmes povsod, kjer je treba lajšati človeško bedo, zares sodobno društvo, ki bi ga karitativna organizacija težko pogrešala.

Cerkniško jezero – notranjsko vprašanje

Na članek, ki je izšel v »Slovenec« dne 21. aprila t. l. pod tem naslovom in katerega namen je ustaviti, oziroma vsaj v očeh laikov diskreditirati melioracijska dela na Cerkniškem polju, treba javnosti sporočiti nekaj podatkov, ki vso zadevo kažejo v drugačni svetlobi.

Na Krasu pridejo v poštev kot gospodarska vrednost za izkoriščanje zemlje v poljedelske svrhe edino kraška polja. Cerkniško polje je največje izmed kraških polj v Sloveniji in meri 2350 ha. To je edina večja ploskev, ki nudi možnost za razvoj kmetijstva, vendar šele takrat, ko bo zemlja zavarovana pred periodičnimi poplavi.

To gospodarsko vrednost so spoznali že v bivši Avstriji in skušali obvarovati poplavam izpostavljeni svet kmetu za obdelavo. Že takrat so se pojavile težkoče, ki naj bi zavrele izvedbo melioracij kraških polj, ker so se tu križali in se še križajo kmetski interesi z gospodskimi, predvsem s starimi pravicami ribolova in lova; nasprotujoči si nazoru inženirjev o možnosti izvršitve melioracij so ta razvoj še bolj zavirali. Sicer je inž. Putik kot projektant načrta za neškodljivo odvodnjavanje z notranjskih kraških polj tem pritožbam ugovarjal in jih v obširni utemeljitvi zavrnil ter skušal omiliti nerazumevanje svojih nasprotnikov, vendar se kljub temu z melioracijami ni pričelo.

Nekaj kapljic zadostuje

Odol je močan nekaj kapljic v pol čaše vode zadostuje za učinkovito izpiranje ust. ODOL je antiseptičen in zaradi tega čuva zdravje.

ODOL

20 let kaplan med rudarji

Med bučno skoraj revolucionarno prvo-majsko proslavo 1919. se je preselil v Trbovlje gospod Gorograne Martin. Posledice vojne so se malokje tako poznale bodisi v šoli ali cerkvi, v društvi ali v ostalem življenju. Pa g. kaplan Gorograne ni bil med tistimi, ki bi se oziral nazaj in se plašil pred delom, ampak je poznal z železno vstrajnostjo samo pot naprej. Zase brez osebnih zahtev je imel odprte oči za duševne in telesne potrebe tuk. ljudi. Ni šlo vedno brez težav in razočaranj, vendar lahko z veseljem gleda na uspehe. Vedno vever se je povsod znašel in rešil težave včasih z dobro zadeto besedo, še večkrat s šalijo.

Tako mladostnega, kakor je kljub temu, da bo letos že Abrahama srečal, naj nam ga Bog ohrani še mnoga leta!

Pomlad je tu!

Tinček sliši tiško pet, poje mu: kuku!

poplav. Reka Pivka je regulirana, podzemna struga pa na vsej progi razširjena, tako voda nikjer več ne zastaja in zaliva še isti dan Planinsko polje. To je tudi vzrok večjim poplavam Planinskega polja. Vse nadaljnje melioracije na Cerkniškem polju ne bodo vplivale na velike vode na Planinskem polju, ker se bodo odvedle le srednje in male vode, ki bodo povzročile na Planinskem polju kvečjemu stalnejšo normalno visoko vodo, ki pa ne bo poplavljal polja.

Pa tudi posreden vpliv melioracije Cerkniškega polja na Ljubljansko polje je sorazmerno zelo majhen z ozirom na dotok iz drugih pritokov Ljubljanice. Ves kraški del povodja Ljubljanice do vaja vanjo maksimalno 235 m³ na sek., vsi ostali dotoki, večinoma hudourniškega značaja, pa maksimalno 635 m³ na sek. Pri tej vodni množini so cerkniške vode zastopane s samo 10% dotoka. Pri vodnih množinah samo za kraške izvire Ljubljanice pa s 20% (pri odtoku iz jezera 88 m³ na sek.). Tolik je torej njen vpliv na Barje.

Jubilej Smrekarjeve mame na Jesenicah

Danes praznuje v krogu svoje mnogoštevilne družine 75-letnico rojstva gospa Katarina Smrekarjeva iz Stare Save. Rodila se je l. 1864 v divnem Zavrhu pod Šmarno goro iz trdne Ježekove rodbine. Poročila se je še mlada s takratnim tovarniškim mojstrom in zavednim narodnim borcev na Jesenicah, sedaj pokojnim Fr. Smrekarjem, ki je bil organizator in prvi predsednik I. delavskega konsumnega društva na Jesenicah. Vzgojila je 10 otrok, vse v narodnem in katoliškem duhu, od katerih jih živi danes še 6 in vsi so na uglednih položajih ter so aktivni člani katoliške prosvete. Bila je vedno zvesta pobornica in naročnica našega tiska.

Mama, Bog Vas živi še mnogo let!

Živahne priprave za Prekmurski teden

Za Prekmurski teden so bili izdelani veliki lepaki za nalepljanje in manjši letaki, so že razposlani. Načrte je naredil akad. slikar g. Rajko Šubec, profesor risanja na gimnaziji v Murski Soboti. Napis v velikih črkah ima besedilo: Prekmurski teden v Murski Soboti od 17. do 26. junija 1939. Razstava kmetijskih, obrtnih in industrijskih izdelkov. Trgovska in kulturna razstava. Zabavni park. Na naših železnih 50% popusta. Sredino lepaka krasi znak Prekmurskega teden, ki obsega industrijsko kolo, trgovski znak, žitni klas, volovsko glavo, dve knjigi in začetnici PT. Lepaki so bili razposlani na vse strani naše domovine in vabijo na prvo veliko gospodarsko in kulturno manifestacijo našega Prekmurja, ki bo ob 20 letnici življenja v skupni državi pokazati svoj razvoj in napredek v kratki dobi od priključitve k slovenskemu narodnemu jedru.

Za manifestacijo Slovenske Krajine so prav živahne priprave. Glavni odbor pod predsed. župana g. Ferdinanda Hartnerja ima stalno sejo, na katerih se z odborom posameznih sekcij sestavlja podroben spored. Pa tudi soboška društva, korporacije in organizacije se živahno pripravljajo, saj bodo v okvirju Prekmurskega tedna razna zborovanja in prireditve, ki zahtevajo mnogo intenzivnega dela.

Drugo nedeljo Prekmurskega tedna bo tudi članski sestanek vseh tovarišev, ki so kdaj službovali v Prekmurju, pa so zdaj razkropljeni po vsej državi in že morda dolgo vrsto let niso videli Murske Sobotice. Ti bodo najbolj poklicani, da izrečejo svojo sodbo o napredku in razvoju metropole Prekmurja v zadnjih 20 letih življenja v svobodni državi. Priprani smo, da se bodo vabilu polnoštevilno odzvali.

Obiščite naša domača letovišča, zdravilišča in planinske postojanke,

našli boste zdravje, odih in razvedrilo. Spoznavajte lepote svoje domovine.

Maribor

gostoljubna in vesela metropola severne Slovenije na vzhodni zeleni Pohorja, sredi prijaznih vinogradov in sadovnjakov, vabi na prijeten odih. Milo podnebje. Lepa okolica. Edinstveno kopališče na Mariborskem otoku. Nova avtomobilska cesta na Pohorje. Prvovrstni hoteli in pensioni. Zmerne cene. Informacije: Mestni turistični odbor in »Putnike« v Mariboru.

Koča pod Kopo Na Pungartu 1877 m

Idealno letovišče. Krasna lega. Vse leto oskrbovana. Tekoča voda. 22 postelj. Polna dnevna oskrba din 35.— do 47.—. Informacije: Podružnica SPD Slovenjgradec.

Dobrna pri Celju

je prirodno eno najlepših in najmodernejših urejenih kopališč Jugoslavije. 400 m nad morjem. v sredi gozdov, brez prahu in dima. Odlični uspehi pri zdravljenju žilcev, srea in ženskih boleznih. Celokupno 20 dnevno zdravljenje din 1100.— do 1650.—. Zahtevajte prospekt! Uprava zdravilišča.

Rimske Toplice pri Celju

Oglikovo termalno kopališče 57° C. Indikacije: živčne in ženske bolezni, revma, gih, iskrivost itd. Cenene pavšalne kure za 10 dni od din 650.— naprej. — Informacije in prospekti: Uprava zdravilišča Rimske Toplice.

Šmarješke Toplice

radiotermalni vreli 27° R. 16 dnevna penzija v predsezoni din 400.— v glavni sezoni din 450.—. Uprava kopališča. Novo mesto.

Bled

najmodernejša letovišča in alpsko kopališče.

Park Hotel, Bled

ob jezeru. 300 postelj. Dnevni pension s vsemi takami in postrežbo od l. VII. do l. IX. din 70.— do din 100.—

Kranjska gora

810 m. z okolico. PODKOREN, 847 m. GOZD. MARTULJEK, 752 m. najlepša slovenska letovišča in klimatične postojanke za zdravljenje.

Hotel Slavc Kranjska gora

18 postelj. Sodobni komfort. Točna postrežba. Zmerne cene.

Hotel Kresnica Kranjska gora

25 postelj. Sodobni komfort. Točna postrežba. Zmerne cene.

Hotel A. Černe Kranjska gora

25 postelj. Komfortni pension. Zele priljubljene. Zmerne cene.

Žirovnica pri Bledu

600 m nad morjem. Železniška postaja. Pošta, pensioni, gostilne. Cela oskrba din 35.— do din 70.—. Informacije: Tujskoprometno društvo. Žirovnica.

Dolenjske Toplice 38° C

Priznana zdravilnost vrelcev. Dnevna penzija din 45.— do 65.—. Prospekti daje uprava.

Droline novice

Koledar

Nedelja, 30. aprila: 3. povelikonočna nedelja. Katarina Sienska, devica; Jožef Benicij, spaznavalec. Ta mesec je bil dolg 12 ur, 46 minut in 29 sekund. Za 1 uro 29 minut na 14 ur 15 minut.

Ponedeljek, 1. maja: Filip (Zdenka) in Jakob ml., apostola. Dan je ta mesec dolg od 14 ur 18 minut za 1 uro 11 minut na 15 ur 29 minut.

Torek, 2. maja: Atanazij, cerkveni učitelj; Sekund, mučenec.

Novi grobovi

† V Podlipi pri Raki (Krško) je v visoki starosti mirno v Gospodu zaspal ugledni krojaški mojster g. Frane Goloba, oče višjega finančnega inšpektorja g. Fr. Goloba v Ljubljani. Naj bo blagemu pokojniku Gospodar življenja in smrti bogat plačnik. Žalujemo naše iskreno sožalje!

— Poročila sta se v Veržeru gđ. Emilka Panič in Viljem Hedžet, oba iz uglednih družin. Želimo jima obilo sreče in zadovoljnosti na novi življenjski poti.

Osebnosti

— Na zagrebški medicinski fakulteti je bil 29. aprila promoviran za doktorja vsega zdravilstva gospod Novak Tone iz Bilj pri Smledniku na Gorenjskem. Ves čas svojega študija se je moral boriti s težkimi materialnimi razmerami in čisto trpljenja revnega akademika do dna izpitni. To ga je oviralo, da se ni mogel študiju tako posvetiti, kakor je želel. Bil je vsa leta član društva »Danice« v Zagrebu. Prav iskreno čestitamo!

— 40 letnico poroke je včeraj obhajal v Laškem g. Pleskovič Emil, davčni inšpektor v pokoji s svojo vzgledno družico gospo Emiljo. Ugledni jubilarita iskreno čestitamo. Bog jima daj učkati še zlato poroko.

— Za prevzemnika odvetniške pisarne pokojnega odvetnika dr. Franca Frana je bil imenovan dr. Mijo Jernejčič, odvetnik v Ljubljani.

— Poroči se danes v Ljubljani g. Franjo Ročan, policijski uradnik in posestnik, z gđ. Mihaelo Bele iz ugledne rodbine v Rožni dolini. Čestitamo!

— Diplomirana sta bila na pravni fakulteti univerze v Ljubljani gg. Zdenko Lah iz Ljubljane in Stefan Lebar iz Nedelice. Čestitamo!

Ivan Erhartić - 80 letnik

Jutri, 1. maja, obhaja 80 letnico življenja g. Ivan Erhartić, sodni svetnik v p. in odvetnik v Celju. Mladeniško čil in zdrav obhaja ta redek jubilej mož, ki ga je že od nekdaj sama dobrota in prijaznost in ki je kljub svoji skromnosti znan daleč po domovini.

Priljubljeni jubilar se je rodil 1. maja 1859 v Veliki Nedelji kot sin preprostitih staršev. Študiral je gimnazijo v Varaždinu, kjer je l. 1879 maturiral in obhaja torej letos tudi 60 letnico mature, menda edini od takratnih maturantov. Pravne študije je končal v Gradcu. Kot mlad sodnik v Kočevju, Novem mestu, kjer si je iz znanega Seidlove rodbine izbral življenjsko družico, Gornjem Gradu, Mariboru in Celju je bil duša narodnega gibanja in rodoljubnih kračkov. V Celju biva že od l. 1899. Bil je dolga leta sodnik okrognega sodišča v Celju, po upokojitvi pa je otvoril odvetniško pisarno, ki jo je neumorno vodil do l. 1934. Sedaj uživa svoj zasluženi pokoj, obdan od ljubljanih otrok in številnih prijateljev in znancev.

Njegova pot skozi življenje je bila trnjava. Kruta smrt mu je ugrabila nadarjeno hčerko Mileno kot četrtoletko, vojna mu je v tirolskih gorah pokopala njegovega prvega sina Mirka, pred petnajsetimi leti mu je umrla ljubljena in blaga soproga Matilda in pred sedmimi leti se je smrtno ponesrečil sin Stanko, prvi tajnik našega poslanstva na Dunaju. Ostali so mu le še trije otroci, ki se ga oklepajo z vso ljubeznijo.

Naš jubilar je vnet lovec in ribič, oba športa pa goji le iz ljubezni do narave in je kot tak bil vedno vzor vsej zeleni bratovščini. Njegova velika dobrota je znana povsod, vsakemu bi rad pomagal in njegovo plemenito srce mu ne dopusti, da bi berač odšel od njega praznih rok. Poštenost, mehko srce in kremenit značaj dišijo jubilarja, vsi ga imajo radi in ga visoko cenijo. Iskreno želimo, da bi priljubljeni jubilar utkal čim mlajši zdrav še mnogo srečnih let.

Najlepše Vam opere perilo domač pralni prašek

„PERION“
Svoji k svojim!

„Plava Grobnica“

(Dela slovenskega skladatelja v Skopju)

Pevsko društvo »Mokranjac« v Skopju pripravlja veliki vokalno-instrumentalni koncert, ki bo 10. maja v Narodnem gledališču v Skopju. Na tem koncertu bo prvič izvajala velika simfonična pesnitev »Plava Grobnica« na tekst odličnega srbskega pesnika Milutina Bojiča, ki jo je komponiral društveni dirigent g. Ivan Rupnik, slovenski skladatelj in dirigent in regens chori katoliške cerkve v Skopju.

Milutin Bojič je bil kralj besede, pesnik med redkimi talenti, ki so stvorili visoko srbsko literaturo. Njegova »Plava Grobnica« zavzema odlično mesto v jugoslovanski književnosti. To delo je najtuznejši in najtragičnejši nacionalni Ruquiem.

Orkester začne v neenakomernem balkansko-orientalskem ritmu z žalostnimi toni in z melodijami komitaških pesmi, katerim se pridružijo narodne melodije iz različnih krajev Makedonije. Nenadni alarmni znak trobent prekine veselo narodno pesem in v slikoviti gradaciji slika orkester vse strahote svetovne vojne, ki besni s polno paro in seje smrt na vse strani. V tem kaosu se oglašajo fragmenti državnih himen različnih narodov. Po veliki vojni katastrofi se srbska vojska umika skozi Albanijo na otrok Krf vsa gola, bosa in izstradana. Vojska je izgubila vse ostala ji je samo vera v zmago. Pihala in trobila slikajo, kako se približujejo ogromne galeje, polne mrtvih vojakov, ki so umrli na Krfu — otoku Smrti. Trobente skušajo, da jih ustavijo, toda zaman. V tem trenutku začne zbor z divjim krikom »Stojte galeje, carske!

Zbor skupne z orkestrom prikazuje strašno vsebino teksta, ki je poln tragike, zanosa in bolečine. Pogoste disonance, prazni akordi (čiste kvinte), zbor nekaj časa poje, potem govori, stoka, ječi, vpije, medtem se čuje solo-recitator, vse to pojačuje različna mesta neulotljive boli in tragedije celega naroda v svetovni vojni. Zbor poje vse tiše in tiše, končno se izgubi v najnižjih glasovih: — trupa hrabrih vojakov padajo v globoko plavajo morja: v plavo grobnico.

Carske galeje se vračajo, orkester vellčastno v ff zaključuje z vero v zmago in v osvobodjenje. V pevskeem zboru »Mokranjac« sodelujejo tudi Slovenci.

M. K.

PUCH KOLESA

CENE ZNIZANE NA UGODNA
MESEČNA ODPLACILA

IGN. VOK, LJUBLJANA
TAVČARJEVA ULICA 7

— VII. rimsko romanje. Državnemu uradniku, ki se je prijavilo za narodno romanje v Rim od 22. do 29. maja, sporoča romarski odesk Prosvetne zveze, da je ministrski svet izdal dovoljenje za potovanje in za dopust z odlokom II. (15.093) z dne 22. aprila 1939. letočano obveščamo, da imajo vsi udeleženci tega romanja od svoje vstopne postaje do Ljubljane, kjer jih čaka posebni vlak, 50% popusta na ta način, da kupijo na vstopni postaji vozovnico do Ljubljane obenem z izkaznico K.13, ki jo dobite na vsaki postaji proti plačilu 2 din. Novih prijav in drugih sprememb glede hotelov in glede vožnje v drugem razredu ne more romarski odesk sprejeti več na znanje, ker so vozovi, ki pridejo iz Italije, že naročeni, prenočišča v Rimu pa že rezervirana in deloma plačana.

Negovana žena

Rogaško mineralno vodo, katere čisti notranje organe in s tem ohranja mladostno svežost.

— Bančni zavodi dravske banovine poslujejo od 1. maja naprej za stranke le od 8. do 13. ure. — Društvo bančnih zavodov v dravski banovini. — »Naša zvezda« izide kot zadnja, poštinska številka 10. maja. — Uprava prosi vse naročnike, ki še dolgujejo naročnino, da jo takoj plačajo in tako omogočijo, da bo mogel list izhajati tudi prihodnje leto.

— Danes avtomobilski in motociklistična ocenjevalna vožnja. Danes jutraj ob 7.30 startajo naši avtomobilisti in motociklisti za ocenjevalno vožnjo po Gorenjski. Start in cilj bo v Ljubljani pred Narodnim domom. Proga gre

LJUBLJANA

Odlikovanje mestnega uslužbenstva

Ljubljana, 29. apr.

Na narodni praznik 1. decembra ob proslavi 20 letnice kraljevine Jugoslavije je Nj. Vel. kralj Peter II. odlikoval tudi večje število uslužbenecv ljublj. mest. občine, danes opoldne pa je župan dr. Juro Adlešič v veliki dvorani z zelenjem okrašene mestne hiše po lepem govoru razdelil odlikovanja naslednjim gg.: red Jugoslov. krone IV. stopnje direktorju mestnih uradov Francu Jantigaju in gradbenemu direktorju v p. inž. Matku Prelovski; red sv. Save IV. stopnje načelniku obrtnega oddelka višjemu svetniku dr. Arnoštu Brileju, načelniku socialnega oddelka svetniku Heribertu Svetlu, gradbenemu direktorju inž. Albertu Poženelu, direktorju mestne elektrarne inž. Stanislavu Soneu in direktorju mestne ženske realne gimnazije dr. Antonu Bajcu; red Jugoslov. krone V. stopnje ravnatelju pomožnih uradov Dragotinu Šebeniku in višjemu tehniku Rudolfu Rusjanu; red sv. Save V. stopnje v. d. načelniku finančnega oddelka finančnemu komisarju dr. Leopoldu Grošlju, v. d. načelniku obšega oddelka komisarju Andreju Grasselliju in pristavu Slavi Pirhovi; zlato medaljo za državljanske zasluge strojnemu delovodji Alojziju Tepini, poduradniku Karlu Berghauerju, oddelnemu vodji mestnih gasilcev Josipu Ogrinu, nadpregledniku cestne železnice Jerneju Muhiču in linjskemu vodji trošarskega urada Ivanu Jenšterle; srebrno medaljo za državljanske zasluge trošarskemu pregledniku Karlu Zertušu, višjemu strojnemu Alojziju Zupanu, trošarskemu pazniku Francu Čerovu, gasilcu Janezu Černetu, vozniku cestne železnice Jožefu Resniku, poduradniku Alojziju Valantu, stalnemu delavcu Antonu Krapežu, stalnemu delavcu Ivanu Mlakarju in stalni delavki Mariji Škvarči.

Nato se je za odlikovanja v imenu vseh odlikovancev in vsega uslužbenstva zahvalil magistratni direktor Fran Jantigaj. S tem je bila slovesnost po prevaru prvega splošnega odlikovanja mestnega uslužbenstva zaključena.

Novo odkritje! Tudi naša mama ima rada kuhinjsko čokolado MIRIM.

Razstava: Laurinova-Remčeva-Gorjup v Jakopičevem paviljonu

Danes ob 11 dopoldne bo odprta razstava ge. Nore Laurinove iz Nottinghama na Angleškem, gđ. Bare Remčeve in g. Tineta Gorjupa iz Ljubljane. Ga. Nora Laurinova je Angležinja, toda dobro znana tudi v Sloveniji, kamor tako rada pride na oddih s svojim možem, našim velikim rojakom dr. Jankom Lavrinom, profesorjem na univerzi v Nottinghamu, znanim literarnim zgodovinarjem ter esejistom svetovnega formata, katerega eseje o Dostojevskem, Tolstojem, Nietzscheju, Ibsenu itd. so med našim občinstvom že velike odobravanke. Njegova soproga razstavlja sedaj na tej razstavi svoje akvarele in uide danke iz najrazličnejših krajev sveta. Vse čestilce njenega moža ter vse prijatelje angleške kulture in naroda bo zanimala njena razstava. — Akad. slikarica gđ. Bara Remčeva tudi sedaj ne nastopa prvič pred našo javnostjo, dasi je to njena prva kolektivna razstava. Razstavlja je razen v Ljubljani v Mariboru tudi že v Zagrebu, Beogradu, Pragi in Bukarešti ter si je že dobila ime dobre slikarice iz zagrebške šole prof. Becača. — Akad. slikar Tine Gorjup pa je prav tako iz zagrebške šole prof. Babiča ter nastopa zdaj prvič z večjim številom svojih del pred slovensko javnostjo. — Remčeva in Gorjup nastopata pod okriljem kluba »Lade«, ki združuje že dolgo vrsto let jugoslovanske umetnike, pa sedaj ožjovotvorjen stopa vnovič pred javnost. Odprl pa bo razstavo predsednik kluba »Lade« prof. Ivan Vavpotič s kratkim nagovorom. Prijatelji angleškega naroda in ljubitelji mlade umetnosti in umetnosti sploh naj si ogledajo razstavo, ki obeta biti zelo zanimiva.

Birmanska darila

po nizkih cenah pri

J. VILHAR, urar
LJUBLJANA, Sv. Petra c. 36.

Dr. med. Viktor Tominšek

specijalist za očne bolezni

se preseli s 1. majem v

Cankarjevo ulico št. 9.

1 Celonočno češčenje najsvet. Zakramenta bo v stolnici v noči na prvi petek meseca maja, od 4. na 5. maj. Najprej se bo vsako uro opravila 26. ura: Za Vnebohod, nato pa, v kolikor bo do-

pušal čas, molitve 2. ure: Obisk najsvetej. Zakramenta. Može in mladeniče ljubljanske v ljudno vabimo, da žrtvujejo vsak mesec vsaj po eno uro v spravo božjemu Zveličarju.

1 Danes vsi v frančiškansko dvorano! Vsi, ki ljubite našo nežno mladino, pridite in pogledajte, kako bodo ljubljanski otroci počastili s petjem, deklamiranjem in igrkami Kralja svojih nežnih src v frančiškanski dvorani danes ob 5 popoldne, ko bodo priredili kot pripravo na VI. mednarodni kongres Kristus Kralja Veličastno Akademijo s sledečim sporedom: 1. P. Krizostom: Naš Kralj naj živi! — (Deklamira učenec ljudske šole z Viča.) 2. Nastop deskega pevkega zbora iz Marijanščice. 3. M. Elizabeta: Kristus Kralj prihaja. (Izvajajo učenke Uršulinske šole.) 4. S. Darina: Sipljimo rože Kristus Kralju! (Izvajajo učenke Lichenturnovega zavoda.) 5. P. Krizostom: Sveti Kristof. Igrica v dveh dejanjih. (Izvajajo učenci Marijanske šole.) eCne sedežev: 10, 8, 6 in 4 din; stojšča 2 din. Predprodaja vstopnic od 8 zjutraj do predstave pri blagajni.

DOLENJSKE TOPLICE

Radio terma 38°C. Odprto od 1. maja. Izredni uspehi pri zdravljenju revmatizma vseh vrst, boleznih živčnega sistema, ženskih boleznih, motenj srca in krvnega obtoka, posledic zlomljenih itd. Znižane cene. — Dnevna penzija od 45 din dalje. Pavšalna 10 dni 600 din, 20 dni 1100 din. Specialne masaže. Zahtevajte prospekte. :: Uprava.

1 Za obletnico smrti dr. Borisa Kristofa se bo brala sv. maša v torek, 2. maja, ob tričetrt na 7 v kapeli splošne bolnišnice v Ljubljani.

1 Kat. društvo rokodelskih pomočnikov bo imelo v eredo, 3. maja ob 8 zvečer v Rokodelskem domu društveni sestanek. Na sestanku bo govor o pomenu kongresa Kristus Kralja in volitev odbora za priprave pri udeležbi. Člani naj se sestanika v obilnem številu udeležijo.

1 Občni zbor »Stavbe zadrge Slomškov dom v Ljubljani r. z. z. o. z.« bo v ponedeljek, 8. maja ob 5 popoldne v posvetovalnici Jugoslovanske tiskarne za nastopnim dnevnim redom: 1. Branje zapisnika zadnjega obšnega zbora, 2. sprememba pravil po določilih novega zadrgega zakona, 3. slučajnosti. Člani v ljudno vabljeno! Načelnstvo.

1 Blizu sto srčkanih punčk in fantkov na odru.

MARIBOR

Mladinski tabor v Mariboru

od 29. junija do 2. julija

Samo še dva meseca nas ločita od mariborskega nastopa. Ta kratek čas smotno uporabite za poslednje priprave. Posebno pazno posvetite prostim in redovnim vajam, da bo naš mariborski nastop in pohod brezhiben, strumen in mogočen. Pripravljalni odbor je pridno na delu. Oskrbel vam bo, da boste mogli v Maribor s kar najmanjšimi stroški.

Za znižano voznino na železnica smo prosili in upamo, da bo naša prošnja v kratkem ugodno rešena. Za sodelujoče in nastopajoče članstvo ZFO in ZDK smo prosili za četrtinsko, za ostale udeležence pa za polovično vožnjo. Da pisarna ZFO in ZDK ne bo imela zadnje dni preveč dela, naj se odseki in krožki že sedaj pobrigajo za članske izkaznice, ki bodo potrebne kot izkaz za znižano voznino.

Provizorne prijave. Pripravljalni odbor mora že sedaj nujno vedeti za vsaj približno število udeležencev. Zato razpošilja te dni odsekem in krožkom pole za provizorne prijave. Prosim, da jih natančno izpolnite po navodilih v tozadevni okrožnici, ki ste jo že ali jo še boste prejeli. Zberite potrebne podatke in jih na vsak način pošljite najpozneje do 15. maja Pripravljalnemu odboru, Maribor, Aleksandrova cesta 6/L.

Pesmi, ki jih bomo peli pri sv. maši, je glasbeni odsek že izbral, in sicer: Jezus naj živi (vstopna), Lepa si, roža Marija (darovanska),

m Šmarnice v cerkvi Sv. Reš. Telesa bodo od 1. majnika dalje vsak večer ob pol 8.

m V kapeli presv. Srca Jezusovega (Magdalenko predmestje) bo majniška pobožnost vsak večer ob pol 8.

m Jubilejni koncert Glasbene Matice. V eredo, dne 3. maja bo pevski zbor Glasbene Matice na slovesen način proslavil 20 letnico svojega kulturno-glasbenega dela na severni meji. Koncert je našteliral novi dirigent Milan Pertot, ki je v teku 20 let peti pevsodjstva Matičnega zbora.

m Velika tombola, ki jo priredi Prosvetno društvo v Studencih, se vrši danes popoldne na novem tr

Zlata poroka

Bizeljko, 30. aprila.

V Stari vasi pri Bizeljskem obhajata jutri, dne 1. maja zlato poroko ugledna in daleč na okrog znana ter spoštovana zakonca Martin in Celestina Frece. Izredna marljivost in poštenost, v težkih časih preizkušena narodna zavednost, v kateri sta vzgojila tudi vse svoje otroke, ki so vsi v uglednih položajih, zgradila zakonito in družinsko življenje, pristna slovenska šegavost in nesebičnost, so vrline, ki dišijo oba še vedno krepka in delavna slavljena ob Soli.

Ljubezniva zlatoporočnica, ki sta že 50 let zvesta naročnika »Slovenc«, želimo, da dočakata zdrava in zadovoljna še tudi železno poroko!

Gostilna
VLADIMIR ČERNE
Zagreb
Varšavska ulica 5 Telefon 51-28
se priporoča
obiskovalcem zagrebskega velesejma

† Simon Volarič

Radovljica, 28. aprila.

Z bojestvo v ercu smo prešli Radovljčani iz ljubljanske bolnišnice žalostno sporočilo, da je danes jutraj umrl naš postojni prometni zvanjenik g. Simon Volarič in najprijatelj starostni dobi 37 let. Bil je to značilen katoliški mož tako v zasebnem kot javnem življenju in v vseh viharjih zaveden član naših organizacij. Majhna službena plača ga ni ovirala, da ne bi bil zvest naročnik našega katoliškega dnevnika. »Zato mora biti denar,« se je večkrat izrazil. »Brez »Slovence« ne morem živeti,« je izjavil. Na radovljško postajo je prišel 1. 1934 in se je s svojo ljubezno postrežbo prijel vsem slojem. Prej je služboval 10 let v Zidanem mostu blizu svojega doma. V Radovljici si je ravno letos kupil stavbno parcelo, da bi svoji ljubim družini zgradil lasten dom — pa skrita želodčna krvaveča rana in prepozna operacija mu je preprečila račune in zlomila njegovo veliko in močno ter sicer zdravo telo. Izredno potrpečljiv in svoji hudi boleznici se je lepo previden in vdan uklonil božji Previdnosti in se preselil k Bogu prosil varstva žalujoči soprogi in hčerki Cvetki. Truplo pokojnika se prepelje na njegovo rojstno pokopališče na Bregu pri Zidanem mostu, kjer bo v nedeljo ob pol 4 pogreb. Naj v miru počiva! — Žalujoči soprogi in hčerki naše iskreno sožalje!

Darovi za kongres Kristusa Kralja v Ljubljani

Za KKK so v zadnjem času darovali sledeči:

Katoliški dijaki od igre Krvava Spanija: 1043,30 din; M. K. iz Ljubljane 1000 din; po 500 din: Čok Karel, ravnatelj, Ljubljana, Vzemena posojilnica v Ljubljani, župni urad Trata (darovanje), Božar Pavel, trgovec, Pristava-Polhov gradec; po 300 din: Kerski Marija, Dol. vas, p. Podbrezje, Iz. Kleinmayer & Ferd. Bamberg, Ljubljana, Hranil. in posojiln. Sv. Jurij o. J. Z. Kosir Marija, Kozarje-Dobrova, Gostin. Ivan Ivank, Ljubljana, Dolenc Franc, Planina pri Rakeku, dr. Mole Rudolf, Ljubljana, župni urad Tržišče (darov.), Skubeč Rihard, gen. ravni., Ljubljana, Robinik Jurij, Tupalič 18, Oblik Marija, Preska-župnišče, Lavrič Andrej, dekan, Brezovica, župni urad Bled, N. N. iz Kamnika, Tomažič Emil, stavbenik, Ljubljana, dr. Skubeč Stefan, ban. svetnik, Ljubljana, dr. Slokar Ivan, gen. ravnatelj v Ljubljani, Premr. Stanek, ravni. stotnega kora, Ljubljana; po 200 din: Ljudska hran. in posoj., Zagorje ob Savi; po 150 din: Hokevar Franc, Smarna Gora, Caserman L., kavljan, Kamnik, Mlekarska nabav. in prod. zadruga, Naklo, Mersolj Jan., župnik v pok., Naklo; po 100 din: Albrecht Ana, Kamnik, dve neimenovani po žup. uradu Mar. Oznanj. v Ljubljani, Dolinar Andrej, pekarija, Ljubljana, Solar Ivana, Čačanje, Deklička Marijina družba Podbrezje, Kosir Ivan, Vedrijan, dr. Bercane Franc, Ljubljana, Nezman M., Ruše, Antonija Schulz, Ljubljana, Omahen Mihael st., Vikna gora, Sreča Ignacij, ban. fin. svet., Ljubljana; po 50 din: Občina Dravograd, župni urad Gorič, p. Kamnik, Kamenjski samostan Celje, Hrovat Marija, Cerklje ob Krki, župni urad sv. Marije v Polzeli; župni urad Radovica — podobice — 75 din, Počivalšek Josip, trgovec, Krško, 60 din; ožrman Viktor, Veleovo — Kranj 40 din; Stimec B., Osilnica 30 din; župni urad St. uril ob Ščavnici 20 din; dr. Šilar Izo, odvnetnik v Kranju 20 din; Vrečar Ivana, Ljubljana 20 din; župni urad sv. Jošta na Kozljaku 20 din; župni urad Svetinje 15 din; Kocijančič Anton, župnik, Prihova 10 din; Mohorčič Karel, Novo mesto 10 din; Fric Viktor, Celje 5 dinarjev.

Vsem darovalcem se pripravljajni odbor za KKK toplo zahvaljuje. — Bog plačaj stotero. Prosim pa, da bi se prošnjam za kritje velikih stroškov, ki jih bo zahteval veličastni mednarodni kongres KKK, odzvalo še mnogo velikodušnih darovalcev.

Pripravljajni odbor za kongres Kristusa Kralja, Ljubljana

Št. Vid nad Ljubljano

Drž. meščanska šola v Št. Vidu nad Ljubljano priredila danes ob 3 popoldne v Ljudskem domu pevsko in telovadno akademijo, na katero ravnateljstvo vladno vabi starše in prijatelje nastopajoče mladine.

Ježica

Naše Prosvetno društvo se marljivo pripravljalo na svoj 30 letni jubilej, ki ga bomo praznovali letos 9. julija. Kot uvod v jubilejne slovesnosti bo že v mesecu maju vrsta prosvetnih predavanj, ki jih bodo poživljale ekloptične slike, film in petje domačega pevkega zbora. Prvi prosvetni večer bo v ponedeljek 1. maja po šmarnicah; govoril bo kanonik dr. A. Merhar.

Kamnik

Sušov most bo nev. Sprižo neprestanih ne sreč, ki se dogajajo na sedanjem Sušovem mostu, se je občinska uprava odločila, da zgradi nov most, kar je skrajno potrebno, saj tvori ta most edino zvezo banovinske ceste Godič-Mekinj z drugimi cestami v Kamniku. Nujnost popravila tega mostu je še podkrepila zadnja neugoda, ki se je pripetila tovornemu avtomobilu nekega tukajšnjega domačina, ko so se zadnja kolesa kar vdrla skozi mostnice. Srečno naključje je naneslo, da človeških žrtev ni bilo. Novi most bo železobetonski, ker je izkušnja pokazala, da so gradbeni stroški lesenih mostov sicer dosti nižji kakor betonskih, toda vzdrževanje lesenih je tako drago, da končno le več stanejo kakor železobetonski, poleg tega pa promet na njih ni nikdar toliko varen kakor na železobetonskih. Novi most bo nekoliko nižje kakor sedanji, skoraj tik nad žago, to pa zaradi tega, da se izravna cestna krivina pred Hočevrjem, ki jo napravi cesta iz Mekinj. Po tej regulaciji bo mekinjska cesta od Doma sv. Antona pa do novega mostu lepo izravnana in pregledna. Najbolj bo prizadeta s to regulacijo žaga usmiljenih bratov, ker bo že itak majhno lesno skladišče skoraj razpolovljeno. Nekoliko bodo prizadete tudi višje ležeče parcele kopalniške družbe, ki pa bo na drugi strani pridobila enakovreden kos sveta, ki se bo lepo dal izrabiti za vrt pred dvonadstropno stavbo.

Kranj

Pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kraljice Marije bo priredil Akademski pevski zbor iz Ljubljane velik koncert v Narodnem domu 3. maja ob pol 9 zvečer. Na tem veličastnem pevskem večeru, ki bo nudil višek vokalne glasbene reprodukcije, bodo dela osmih skladateljev slovenskega narodnega preporoda: Blaža Potočnika, Jurija Fleišmana, Gregorja Riharja, Kamila Maška, Antona Hajdriha, Antona Nedvoda, Fr. S. Vilharja in Davonina Jenka. — na ta koncert vsi brez razlike!

Hotel »Evropac«, Kranj. Cenjenemu občinstvu vladno naznanjam, da sem prevzel v svojo režijo kavarno, restavracijo in buffet. Vljudo se priporočam za cenjeni obisk. Kuhinja in klet prvovrstna. Sprejemlje se novi abonenti. Cene izredno nizke. Priporoča se Lojze Totaj.

Cenjene dame! Vsak slavniki in bori Vam na novo prešije izreco le salon »Mia«. Oglejte si zalogo brezobvezno.

Jesenice

Lepa godovna in poročna darila ima na izbiri trgovina Krekov dom.

Litija

Meščanska šola v Gradu pri Litiji je dobila novo učiteljico gđ. Erbežnik Jožico. Želimo ji največ vzgojnih in učnih uspehov!

Učenci ljudske šole prirede danes popoldne ob 3. na Stavbah matersko proslavo. Starši in prijatelji šole lepo vabljeni!

Cepljenje koz bo v Litiji v sredo, 17. maja ob 1. popoldne v ljudski šoli. Pregled pa bo teden pozneje 24. maja.

Slovenske Konjice

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da otvorim 1. maja t. l. KAVARNO in GOSTILNO v SLOV. KONJICAH

Priporočam se za obliki obisk

Fani Romić, kavarina in gostilna

Trbovlje

G. poslanec Bitene bo znanprej prihajal v Trbovlje vsak č

Nedeljsko branje

Šmarnični mesec maj

O lepa rožica Marija

O lepa rožica Marija,
skozi vas sonce sije
v zemi in v letu
po vsem vesoljnem svetu.
Angel zapoje, Marijo zazove:
»Vstanite, vstanite, Marija,
vaš ljubi Jezus, sinček, vas kliče!

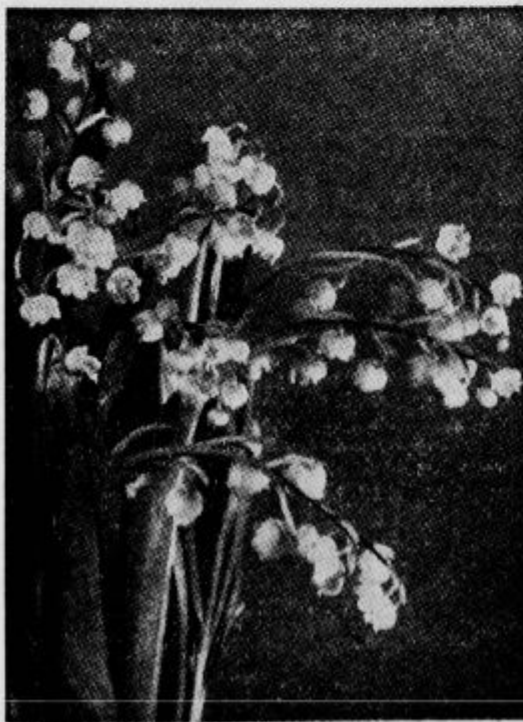
Marija so gori hitro vstali
in so Jezusa vprašali.
In Jezus je odgovoril:
»Kdor bi to molitveno izmolil
vsak mladi petek,
vsako mlado nedeljo,
bi tri dušice iz vic izpeljal:
prvo očetovo,
drugo materino,
tretjo pa sam svojó!«

(Narodna.)

Slavček poje

Slavček poje
v črni gori
pri hladni vodi.
Kdo bi se dobil,
ki bi ga ven izpeljal
iz te črne gore,
od te hladne vode?
V njej je zgoraj
drevce zeleno
pod tem je drevcem
hladna senčica.
Pod senčico
je mehka posteljica,
lepo je bela,
lepo pokrita.
Notri počiva
Mati Marija,
ki nam križčka dela
na našo dečico.

(Narodna.)

K R H K O B I T J E

Lujiza sem poznal, še preden se je poročila. Tedaj je bila slabotna, nežna dekle velikih in sanjavih oči. Njeni starši so jo oboževali s plahim čiščenjem, zakaj, kot posledica nekakšne bolezni — škrlatinke, kali — je imela jako slabotno srce in je morala vedno paziti nase. Ko jo je Tom Maitland zasnil, sta bila oče in mati vsa iz sebe, saj sta bila prepričana, da je Lujiza mnogo preslabotna za zakonski stan. Toda starši niso bili premožni, Tom Maitland pa je bil bogat. Obljubil je, da bo storil za Lujizo vse, kar se le storiti da, in slednjič so mu jo izročili v varstvo ko kako svetlino.

Tom Maitland je bil čvrst, korenjaški mož in ga je bilo samo zdravje. V Lujizo je bil do blaznosti zaljubljen. Ker je imela slabotno srce, si niti ni upal misliti, da bi jo imel dolgo pri sebi, in sklenil je, da bo storil vse, da bo srečna vsaj še ta leta, kar bo na svetu. Odpovedal se je slehernemu športu, daš se je v njem zmeraj tako odlikoval; pa ne zato, kakor da bi bila ona to zahtevala, saj je bila še vesela, kadar je igral golf ali je šel na lov, marveč zato, ker je vselej dobila napad, kadarkoli jo je pustil samo za kak dan. Če kdaj nista bila istih misli, je ona koj popustila, saj je bila tako poslušna žena, kakršno bi si vsak želel imeti: toda njeno srce je tedaj oslabevalo in morala se je — ne da bi le malce potožila — za teden dni uleči. Saj ni mogel biti on tak surovež, da bi ji kdaj ugovarjal. Vselej sta se malo pričakala, kdo da naj popusti, in le z veliko težavo jo je pregovoril, da naj ima vendar ona prav! Ko sem jo nekoč na nekem izletu, ki ji je bil jako všeč, videl, kako je krepko hodila deset kilometrov daleč, sem pripomnil Tomu Maitlandu, da je vendar krepkejša, kot bi si človek mislil. On pa je zmajal z glavo, zavzdihnil in dejal: »Ne, ne, ona je neznansko slabotna! Bila je pri vseh strokovnjakih svetla za srčne bolezni in vsi so dejali, da ji življenje visi na eni sami nitki. Toda ona ima pač jekleno voljo!«

Povedal ji je, kar sem mu bil rekel o njeni vztrajnosti: »Zato se bom morala jutri pokoriti,« mi je dejala na svojo, sočutja iskajoči, način. »Jutri bom z eno nogo v grobu.«

»Včasih si mislim, da morete biti jako trdni, kadar počenjate stvari, ki jih radi storite,« sem zamrmral. Opazil sem bil nekoč, da je v neki

V prihodnjih dveh, treh letih je Lujiza navzlic svojemu slabotnemu srcu vendarle zmogla, da je v čudovitih oblekah posejala najzabavnejše prireditve, se veselila, plesala in se z mladimi moškimi spogledovala. Toda Zorž Houbhouse ni bil tako vztrajno potrpežljiv kot Lujizin prvi mož in se je moral včasih s kakim krepkim požirkom za vsakdanja opravila kot Lujizin drugi mož opomoči. Bržkone bi se bila ta razvada, ki je Lujiza ni prav nič odobraval, še bolj razpasla v njem, pa je k sreči (zanjo) izbruhnila vojna. Spet je

vstopil v svoj polk in čez tri tedne nato je padel. To je bil hud udarec za Lujizo. Vendar je čutila, da se v takem primeru ne sme vdajati svojemu osebnemu žalovanju, in če bi dobila zato kak srčni napad, ne bi nihče zvedel zanj. Da bi svoje misli spravila na drugo pot, je svojo vilo v Monte Carlu spremenila v okrevališče za častnike. Njeni prijatelji so ji dejali, da ne bo mogla prestajati teh naporov. »Saj vem, da me bo to spravilo v grob,«

»O, saj ste že več ko dvajset let pripravljem na to, ali ne?«

Ko se je vojna končala, se je Lujiza preselila v London. Zdaj ji je bilo štirideset let, še zmeraj je bila vitka in nežna, velikih oči in bledih lic. Videči je bila, ko da ni niti za dan starejša kot pet in dvajset let Irena, ki je dovršila šolo in je bila že odrasla, je stanovala pri njej. »Ona se bo zame pobrigala,« je dejala Lujiza. »Seveda je to hudo zanjo, da mora s tako bolno ženo, kakršna sem jaz, bivati skupaj, a saj bo to le prav malo časa trajalo, in prepričana sem, da ji ne bo nič za to.«

Irena je bila čedno, prikupljivo dekle. Odrasla je z zavestjo, da je zdravje njene matere zmeraj v nevarnosti. Kot otrok ni smela biti nikoli glasna. Vedno se je zavedala, da se njena mati ne sme razburiti. In čeprav ji je Lujiza rekla, da nikakor ne, da bi se žrtvovala za dolgočasno, staro žensko, je dekle le ni hotelo poslušati. Z globokim vzdihom ji je mati dovolila skrbeti zanjo. »Otroku je v veselje, če se izkaže, kako mi kaj koristi,« je rekla.

»Ali se vam ne zdi, da bi morala malo bolj med ljudi?« sem jo vprašal.

»Saj ji to zmeraj pravim. Venomer ji trobim, da se mora razvedriti. Bog mi je priča, da nočem, da bi se kdo žrtvoval zame.«

A potem se je Irena zaljubila. Neki moj mlad prijatelj, jako dober deček, jo je vprašal, ali bi se hotela poročiti z njim, in ona je privolila. Rad sem imel Ireno in vesel sem bil, da bo vendar imela priliko po svoje živeti. Toda nekoč je mladenci ves obupan prišel k meni, češ da je njegova svatba za nedolžen čas preložena, ker je Irena mnenja, da ne sme od svoje matere. Seveda me to ni prav nič brigalo; vendar mi je šla stvar k srcu in sem šel k Lujizi. Vedno jo je razveselilo, če so njeni prijatelji prišli k njej na čaj. »Slišim, da se Irena ne bo poročila,« sem dejal med drugim pogovorom.

»To mi ni znano. Le toliko vem, da se ne bo tako brž omožila, kakor bi si jaz zaredila nje želela, da bi se. Na kolenih sem jo rotila, naj se name nikar ne ozira. A ona me za vse na svetu noče zapustiti.«

»Ali se vam ne zdi, da je to zanjo hudo?« »Jako hudo. Seveda je tu govor le o nekaj mesecih, vendar mi je že sama misel, da se kdo zame žrtvuje, naravnost odurna.«

»Moja ljuba Lujiza, glejte, pokopati ste dva moža, in prav nič me ne bi motilo, če bi pokopali še dva!«

»Ali menite, da ste dovtipni?« me je vprašala z glasom, ki naj bi me čim bolj užalil.

»Mislim, da niste še nikoli do dna premislili, da ste zmeraj zadosti krepki za nekaj, kar si želite, in da vas vaše bolešno srce ovira storiti vedno le to, kar vas dolgočasi.«

»O, saj vem, kaj si vi vedno mislite o meni! Vi mi niste nikoli verjeli, da mi je eploh kaj, ali ne?«

Pogledal sem ji naravnost v obraz: »Nikoli! Mislim, da že štiri in dvajset let čudovito vodite ljudi za nos. Vem, da ste najsrečnejša in najbolj počastna ženska, kar sem jih eploh kdaj videl. Uničili ste življenje onih dveh ubogih mož, ki ste se poročili z njima, in zdaj boste uničili še življenje svoje hčere.«

Prav nič bi mi ne bilo presenetljivo, če bi bila Lujiza zdaj zadela srčna kap. Pa se e le trudno nasmehnila, rekoč: »Moj ubogi prijatelj, kako vam bo nekoč strašno žal, kar ste mi zdajle dejali!« »Torej ste trdno sklenili, da se Irena ne bo poročila?«

»Prosila sem jo, naj se poroči. Vem, da bo to moja smrt, a kaj zato! Nihče se zame ne zmeni. Vsem sem v napotje.«

»Ali ste ji povedali, da bo to vaša smrt?« »Prisilila me je, da sem ji povedala. Toda — naj se kar jutri omoži, če se hoče; če bo to moja smrt, bo pač moja smrt!«

»No — tvegajmo — ali bi?« »Kaj nimate nobenega usmiljenja z menoj?« »Nemogoče je, da bi človek imel kaj usmiljenja z nekom, ki ga tako zabava, kot vi mene,« sem ji odgovoril.

Lahna rdečica je zaplala v Lujizini bledi obraz, in dasi se je še zmeraj smehljala, so bile njene oči trde in jezne. »Irena se bo čez mesec dni poročila,« je rekla, »in če se mi bo kaj pripetilo, upam, da bosta vidva z Ireno to že kako spravila v sklad z vajino vestjo.«

Lujiza je ostala mož beseda. Določila je dan poroke, pripravila najbogatejšo balo in razposlala vabila. Irena in njen ženin sta kar medlela od sreče. Na dan poroke, dopoldne ob desetih, je dobila Lujiza, ta vražja ženska, srčni napad — in je — umrla. Mirno je izdihnila in je Irena še odpustila, da je zakrivila njeno smrt. (Angleško: W. Somerset Maugham.)

Prvi maj.

»Prosim, dajte tistega kosa proč! Kadar hočem radio poslušati pri odprtem oknu, pa razsaja in me moti!«

Pomlad v mestu

Zares je pomlad. Čutiš jo, duhaš, okusiš. Zadojstvo te prešine, da zamoreš kar drzno gledati preko časopisa v bodočnost, ki jo pester, cvetlični zastor lepo zakriva. Na tisoče in več pesnikov nam je že pelo o pomladi, in vsak od nas je v svoje modre šolske zvezke že kaj zapisal o njej. Pomlad je pri pesnikih rasi, cvetenje, petje ptičev in še vse drugo. A takšna je le pomlad na deželi.

Mestna pomlad je drugačna. Predvsem so tu otroci. Otroci so bližji naradi, oni se pred nami občutijo pomlad. Zberejo se mahoma po ozkih, stranskih ulicah, na tihih trgih takole pozno popoldne in do večera jih ne moreš sklicati domov. Igrajo se s »frnikulami«, s kamenčki, skačejo vse vprek in vse grede skrivalec. Pri vsem tem se oglašajo z glasom, s kakršnim govorijo samo še veliki govorniki naše dobe o dosti bolj resnih zadevah. Torej ti otroci se frnikulajo, žogajo, skačejo; a potem pride mati, ki v somraku nenadoma zakliče: »Met-kaz, »Pee-ter« in »otrok, saj si ves nor!« To jih stremi.

Mestno pomlad spoznaš tudi po tem, da začne kavarni občutiti, da so pretešne, premajhne; okna odpirajo, vrata snemajo, na pločnike devajo belo, rumeno, zeleno položene mize, stole — in pegonije, oleandre in natakarije. Domača kavarna je postala človeku ali prevelika, ali nedomača ali — premajhna, prerевна. Polžeš si drugo in se usedeš pred to na pločnik. To ima svoje dobro. Tu se ti ni treba odkrivati, tu ti postrežejo z angleškimi »Times« ali s francoskim »Matinon«, saj natakari ne vé, da ne znaš ne angleško ne francosko. Brezbržno si vtakneš cigareto v desni kot ustnice in gledaš preko časopisa ko kak »magnat« iz Pariza ali lord iz Londona na vse te mimohiteje ljudi.

Zenske so splete svoje pozimske obleke. Od zimskega okraja je ostala samo še lisica, in njen

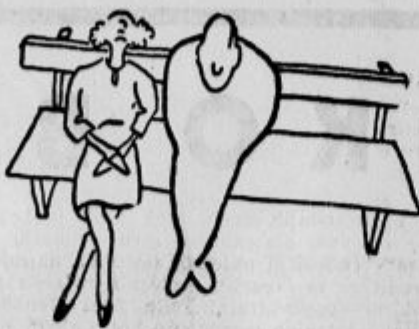
rdeči, črni, modri ali beli meh binglja okrog ži-vota. Tedaj se človeku mrtva žival kar zasmili. Pozimi je imelo to vsaj svoj pomen. Saj, slednjič — je tudi naše pradede kožušina varovala mra-za. Toda spomladi je to brez smisla. Človek zdaj ne vidi samo tega krzna, ampak pomisli tudi na žival, ki je morala dati svoje kratkotrajno življen-je, in zavedaš se, da ni bila za žrtev le lisica, ampak nemara tudi zajec, koza, mačka, pes ali sploh kako drugo koristno bitje.

Sicer pa nemara ob tem razmišljanju poje kak ptiček na drevesu, ki je ujet v železnem obroču, ki mu je položen krog korenin, in stoji v morju betona, ki se razteza na daleč okoli. Zdaj zaslišiš, ko da poje kos, zdaj ko da vzdihuje slav-ček, zdaj ko da žvižga kak paglavec. Ptiček stoji pod drevesom, ima sivo obleko in drži v desnici svoje »grlo«: Dinar za piščalko! To žvižganje raz-veseljuje meščana, ondi postoji, posluša, se smeh-lja. Če pa pride mimo kak človek z dežele, pa gre brž slabe volje mimo. Pa kaj — tudi brez pišč-kega petja je pomlad — ta je pač drugačna, ven-dar nič slabša!

Kranjska gora in njena okolica

Da se je Kranjska gora razvila iz skromnega kmetiškega zaselka — katerega domače ime »Bor-rovce« se spominja na naselitev v duhtečem zele-nem gaju — v ugledno in znano tujkoprometno postojanko, kateri prinaša vsak letni čas z novimi privlačnostmi sproli tudi množico vedno novih in starih gostov, se ima zahvaliti predvsem svoji dolinski, a vendar visoki legi ob severnem vznožju divje romantičnih Julijskih Alp. Slovenija nima skoraj nobenega drugega gorskega, višinskega in klimatičnega zdravilišča in tujkoprometnega kra-ja, v katerega objem bi se mogel tujec tako ugodno in neposredno bodisi z železnico bodisi z avtom izročiti kakor v objem Kranjske gore. Kjer so se nekoč križale stare tovarne poti v smeri jug — sever in severozapad — jugovzhod, tam se tik ob važni železniški progi križajo avto-cesta, ki vodijo čez Koren in Vršič in Nemčije skozi našo državo v Italijo in ob savski črti iz naše države v Italijo in Nemčijo. Položaj v odprti dolini ob mladi Savi, ob Rojci in šumni gorski Pišenci, do-naša temu tujkoprometnemu kraju v vsakem let-nem času, prav posebno pa v toplih poletnih me-secih, vedno novega, svežega gorskega in gozd-nega zraka, ki v zvezi z višinsko lego pospešuje spanje, prebavo in tek ter tako krepi in pomlaja človeški organizem. Teh prednosti zaprta gorska kotlina ali dolina ne pozna. Drugo, kar odlikuje Kranjsko goro tako kot letovišče, kakor tudi kot zimovišče pred drugimi večjimi našimi tujsko-prometnimi kraji, je to, da si je znala pri vsem svojem naglem razvoju, pri vseh svojih novih ho-telih in drugih tujkoprometnih napravah, vendar-le ohraniti ono pristno domače, elovensko in po-deželsko lice, ki s svojo prikupljenostjo in pri-raznostjo eprenila mestnega in utrjenega gosta na vseh njegovih poteh po vasi in njeni nepo-

V parkih so že dolgo klopi postavljene. Tisti, ki so potrebni sedenja, prihajajo in se usedajo. Zdaj sedijo popolnoma drugače, kot so sedeli pred tedni. Zdaj ni sedenje le sedenje, marveč je leža-nje, iztezanje. Ramena, hrbet in osminka sedala

se dotikajo klopi. To sicer ni lagodno, vendar spomladi kar ne moreš drugače sedeti. Gledaš v nebo, zapreš oči in se predaš nekakšni posvetitvi. Ure in ure moreš tako sedeti; celo večnost, do-klér te kak človek ob tvoji strani ne premoči, ko vzklikne: »Moj Bog že dve bo čez deset minut!« ali kaj podobnega. — Ah, ti tuji človek, zakaj si pretrgal modro zavezo pozabiljenja! Zdaj te že kliče dolžnost — delo.

To je pomlad v mestu. Brez skrbi neseš zim-sko suknjo v zastavljalnico — v varstvo...

Kos poje prvega maja

Gledam na vrč, kjer prepeva in žvižga in naravnost navdušeno vzklika kos, da je napočil čas ljubezni. Jutri ali pojutrišnjem se bo v njegovem gnezdu izvalilo četrto ali peto čudovito ljubkih mladikov, nakar se bo za ljubeza, pojočega kosa začelo nekaj, čemur bi mi, ljudje, rekli neusmiljeno ga-ranje. Od jutra do večera bo pulil iz zemlje gliste in črvice, bo metuljem tgal peruti in lobil muhe, da bo vse zmašil v činkajoče, majcene pošasti, ki jako živahno pričajo, da se je že zdavnaj začela doba ljubezni.

Če bi se bolj ravnali po naradi v svo-jih družabnih čustvih, bi slavnostni govor-niki tega dne, ki so precej slični črnim ko-som, skakljali na svojem govorniškem odru sem in tja, bi zdaj pa zdaj ljubko zažvižgali in iz polnega grla zapeli in povedali: »Ali ni hudo sebe in svoje preživeljati? Koliko tekanja sem in tja je treba za to, ali ne? A kaj hočete? Življenje je pač dario, ki mo-ramo plačevati zanj. Plačujemo pa z delom, s skrbmi in kdaj pa kdaj tudi z bolečinami. Pa kaj bi, življenje je pač draga stvar, ki nam ne pade poci ni naročel! Če bi hoteli danes lepo in pravilno proslaviti delo, bi morali proslavljati predvsem to, kar si z njim kupimo. Potem bi morali življenje pro-slavljati in hvaliti; potem bi morali proslav-ljati čudovito dejstvo, da smo še, hvala Bo-gu, na svetu. Življenje je težaven šport; dozdeva se, ko da bi morali plezati na strmo pečino. Časih se ustavimo, da si obrišemo znoj s čela in godrnjamo zaradi hude poti. A če navzlic temu skoraj vsi zdržimo in se še dalje trudimo, potem, dragi moji, je to velik in čudovit dokaz, kakšnega pomena je življenje.

Res je, da utegnemo o delu povedati marsikaj dobrega in da je jako vzpodbudna misel na mnoge milijone delavnih ljudi. Vendar, če se spomniš svojega lastnega dela, ki ga je človek izoril v letu dni, je pa to spet nekaj drugega. Če se pa celo zamislimo o delu, ki ga je človek dovršil v vseh letih življenja, je pa na drugačen način vzpod-budno kakor pogled na celotni delavni svet. Preložil si toliko in toliko tisočev opek; ti si natkal toliko in toliko kilometrov platna;

sredni okolici, ne da bi ga kdaj zapustila ali utrudila, kar se prav čisto dogaja v pretirano razkošnih modernih tujkoprometnih krajih. Ti prijazni in prikupljivi Borovci in Korenci, ljudje iz Loga, Rut (Gozda) in Srednjega vrha, te spo-minjajo s svojim vedenjem, s svojo govorico na koroške Slovence tam ob Zili ali ob Baškem je-zeru. Brž se čutiš med njimi domačega, in ko poslušas dekleta, ko zajemajo vodo iz obzidanega vaškega vodnjaka, ko gledaš cerkveni obhod, ki se ga še udeležujejo v starih narodnih nošah, ko čuješ veselo pesem mladih kosev, ko padajo na

Šah

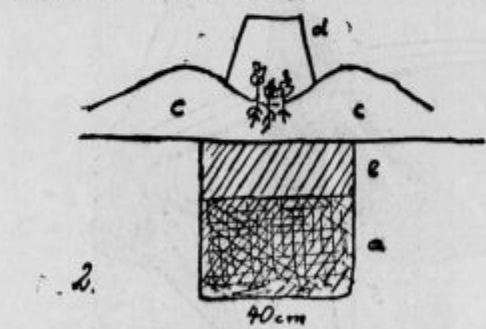
Zmaga dr. Vidmarja v Zagrebu je povsod ve

Naš domači vrt

Kumare, paradižniki in paprika

Kumare. Rane kumare dobimo po navadi od vrtnarjev, ki jih silijo v rastlinjakih. Pozneje pa sejemo in sadimo kumare sami. Ako vsadimo, kot nam kaže slika, 3-5 kumaričnih semen v lonec, ki je do tri četrtine napolnjen z dobro kompostno zemljo. Te lončke postavimo na toplem prostoru v kuhinji, da seme vzklizi. Paziti pa moramo, da imajo lončki vedno dovolj vlage, da se seme ne posuši. Rastlinice kmalu vzklize in zaradi toplote bujno rastejo. Ko prerastejo rob lončka in sta kalčna listka že visoko, dosujemo v lonček toliko prsti, da je poln. Na ta način se rastlina po vsem stebelu močno okorenini.

V maju pa pripravimo na vrtu sončno gredo in izkopljemo v njej po dolgem 40 cm širok in 40 cm globok jarek. Vanj natrosimo za 25 cm visoko svežega konjskega gnoja, ki ga dobro zatlačimo. Čez gnoj nasujemo dobre kompostne zemlje, da je jarek poln. Iz zemlje, ki smo jo dobili, pri kopanju jarka, napravimo nad njim nasip, z grebenoma ob straneh (glej sliko prereza jarka). V sredo tako nastale globeli sadimo v vrsti iz lončkov kumare, toda jako previdno, da se ne osuje zemlja od korenin. Na vsak meter pride po en lonček, to je 3-5 rastlinic, ki jih potem med prstjo razpeljemo na vse strani.

Prerez jarka za kumarični nasad. a) gnoj, b) kompostna zemlja, c) grebena, d) cvetlični lonec.

Sadimo jih šele po 15. maju. Če pa nimamo priložnosti saditi kumare v lončke, jih sadimo v maju kar na prostu in seme zakrijemo še z narobe obrnjenim loncem.

Čez noč pokrivamo tudi mlade rastline s cvetličnimi lončki, ker so silno občutljive za mraz. Ko napravi kumara šesti list, jo pinciramo za četrtim listom, da odžene stranske poganjke, ki so mnogo bolj rodovitni kot glavni.

Kumare pa potrebujejo za svojo rast mnogo, mnogo vode, zato jih moramo stalno in temeljito zalivati z ne premrzlo vodo. Zalivamo še predno sonce ogreje zemljo. Okrog rastlin napravimo majhne jamice, da vanje zlivamo vodo in s tem preprečimo odplavljanje zemlje.

Po dežju pri oblačnem vremenu pognojimo kumarični nasad z močno razredčeno gnojnico, ki ji dodamo na 100 litrov mešanice še 1 kg superfosfata.

Paradižniki. Paradižnike sejemo konec marca in v aprilu v tople grede ali v zabojčke v dobro kompostno zemljo. Slika nam kaže pravilno pripravljen zabojček za setev in

Pravilno pripravljen zabojček za setev in pikanje paradižnikov. a) odtočna luknjica, b) drevača naprava, pesek, c) nepresejana zemlja, d) presejana zemlja, e) šipa.

pikiranje paradižnikov. Zabojčke postavimo na toplo in jih pokrijemo s steklom. Dokler seme ne vzklizi, ga senčimo pred sončnimi žarki, ki bi preveč izsušili zemljo. Setev vzklazi jako hitro, že v nekaj dneh, tedaj moramo skrbeti, da imajo rastlinice dovolj svetlobe, da se ne pretegnejo. Pikiramo jih v krajših ali daljših razdobjih po potrebi 3-4 krat. Ko paradižniki dorastejo in so 3 do 4 cm visoki, jih sadimo ven na gredice. Rastline moramo saditi precej

globoko, da se bolje vkoreninijo. Na gredice jih ne sadimo pred 15. majem, ker je paradižnik jako občutljiv za mraz in rad pozebe.

Sadimo jih na grede v dobro, rahlo, sprsteno zemljo, na sončno, proti mrzlim vetrovom zavarovano mesto. Tu se zemlja hitreje ogreje, kar močno pospeši rast in zorenje paradižnikov. Po sajenju damo vsaki rastlini palico in jo privežemo. Oddaljeni naj bodo paradižniki po 1 m, da se ne ovirajo lahko razvijajo in dobe dovolj sonca. Nekateri sade paradižnike ob brajke, ki je 1.25 m visoka. Tu sadimo paradižnike po 75 cm narazen.

Zaradi bujne rasti, ki jo ima ta rastlina, bi rodila le malo drobnih sadov. Zato moramo paradižnik pridno rezati. Pustimo mu le 3-4 odganjke, vse druge pa stalno pinciramo. Nekateri goje paradižnike le z enim stebelom in kakor pravijo z uspehom.

Pomlad pod Golico.

Kakor kdo plača

V spremstvu neke prijateljice z dežele sem pred nedavnim stopila v eno izmed velikih modnih trgovin, kakršne imamo v Turinu.

Priznati soram, da me to vselej navdaja z nekim posebnim neugodjem in občutkom ponižanja. Medtem ko stopam po trgovini, se mi zdi, kakor da oči prodajalk posmehljivo zro mojo preprosto obleko, in jezi me, ko vidim, da vse z veliko pozornostjo hite, z blagom, čipkami in modeli streči gosposko oblečenim odjemalkam, dočim se le redkokatera potruudi do skromnejših kupev, da bi jih vprašala, kaj žele. Zakaj ti so pač prostaki; pomisleke imajo glede trpežnosti blaga, vprašujejo, ali gre blago rado ob barvo in si kljub takim prostim vprašanjem drznejo priti v to svetlečico mode, ki bi moralo služiti menda samo odbranim slojem.

Sama sicer dajem prednost skromnejšim trgovinam, ki morda nimajo poslednjih novosti, so pa veliko bolj postrleljive. Toda ker drugim ne moreš veljavati svojih nazorov, sem se zaradi prijateljice pač odločila, da prenašam posmehljivo namenečenev, opazke prodajalk in sočutne pogled drugih kupev. Toda nekoč sem po naključju bila priča majhnemu prizoru, ki mi je bil v veliko zadoščenje.

Stala sem pri mizi, ko je pred trgovino zapeljala kočija. Služabnik v livreji je skočil s kočije, uslužno odprl vrata voza in trgovine, in vstopila je dama z dragocnimi briljantnimi uhanj, v mehko se svetlikajoči toaleti, razširjajoč močan vijolični vonj.

»Mož poklon, gospa markiza!«
»Kako je z vašim zdravjem, gospa markiza?«
»Pokažite modele za gospo markizo!«

Trije si prizadevajo, da ugođe njenim željam. Razkažejo ji najboljše vrste blaga, privedejo oblečene razne modele in razmotirajo, kako bi se dalo to ali ono prenarediti še razkošneje in okusneje.

»Prestopite se nekoliko!« reče prva prodajalka dekletu, ki je predstavljalo model, »da bo gospa markiza videla, kako pada vlečka,« in nato obrnjena k odjemalki: »Ne vem, če bi mogli kje dobiti lepši vzorec. To je obleka, ki nas velja osem sto lir, seveda jo lahko izdelamo tudi nekoliko ceneje; če jo napravimo na svileni podlogi, bi se cena znižala za kakih sto petdeset lir.«

Ker pa, kakor kumara, potrebuje tudi paradižnik mnogo vode, mu skopljemo prav tako majhno globel, da vanjo zlivamo vodo.

Ko prično paradižniki zoreti, priščipnemo rastlini vse vršičke, da s tem ustavimo rast. Sok, ki je bil namenjen za rast, porabi rastlina za debelitev in zorenje plodov. Pri pinciranju pa moramo paziti, da ne poročemo preveč listov, ker so plodovi rasti v senci in jih sončni žarki opečajo, pa tudi cela rastlina trpi, ker ne more dihati (asimilirati).

Paprika. Iz južnih krajev naše države se čim dalje bolj širi k nam paprika.

Seme sejemo rano spomladi v toplo gredo, zabojčke ali lončke. V drugi polovici maja presadimo rastline na prostu v razdalji 40 cm v dobro zemljo. Paprika uspeva le na sončni, proti mrzlim vetrovom zavarovani legi. Posebne dela, razen pletve, z njo nimamo.

Navadno je velikoplodna paprika sladka, drobna pa je ostru.

Živinozdravniški nasveti

Kolika pri konju. B. C. G.: Vašega 14 let starega konja rado večkrat grize. Zanima vas, kaj naj bi storili, da bi obolenje preprečili? — Iz vašega vprašanja sklepam, da ste umen živinorejec, ki ve, da je lažje bolezen preprečiti kakor zdraviti jo. Pod koliko razumevamo vsa obolenja trebušnih organov, ki so na zunaj izražena z vidno bolečino. Vzroki kolike so mnogovrstni ter so vezani na dolgo področje od ust do zadnjega črevesa. Zato je na daljavo težko dati prava in učinkovita navodila. V vašem primeru bo najverjetnejši vzrok kolike pokvarjeno ali pa nepravilno zobovje. Starejši konji kaj radi dobijo tako imenovano škarjasto zobovje, ki hrane ne melje, ampak reže. Konji s takim zobovjem veliko silijo in zadržujejo. Nedovoljno prežvečena hrana povzroča v želodcu prekomerno vrenje in nastajanje plinov, ki s svojim pritiskom na steno želodca povzročajo hudo bolečino. Dajte zobovje konja pregledati po strokovnjaku, ki bo ukrenil vse potrebno, da se vzroki kolike odstranijo, s čimer boste vi rešeni skrbi, vaš konj pa boletin.

Jalovost pri telici. T. B. C.: Imate dve in pol leta staro telico, ki se več mese

Inozemska beseda o očetih

V najnovejši knjigi angleškega pisatelja Kew-
notta je tudi poglavje, ki govori, kako v angle-
ških hišah pri popoldanskem čaju ne strežejo
mlada dekleta, pač pa mladi fantje. — V nekem
listu pa je posnetek nedavnega prizora s ceste v
Angliji, kako nese gospe s cilindrom na glavi
vedro ženske, ki gre z njim. — Mladi Angleži, ki
so bili pri nas na počitnicah, pa so fotografirali
ženske pri delu na polju, ker niso kaj takega
v Angliji še nikoli videli in se jim je to zdelo
nekaj čudovitega.

V listu »Britsko nacionalno združenje za zdrav-
je, materinstvo in otroško skrbstvo« pa je poglavje
z naslovom »Materam in očetom« in ne samo
materam. Neko poglavje z naslovom »Očetove
dolžnosti vsebuje te nasvete:

»Dolžnost moža je, da skrbi za to, da živi nosna
žena v razmerah, ki ustrezajo njenemu stanju.
Vodi naj jo na večere po položnih potih na sprehod
in naj pazi, da se ne utruji. — Ne sme pustiti,
da si žena sama pripravi sobo za porod, zakaj
semkaj spadajo tudi težka dela. — Nikar ne bodi
ti povod za to, da bi žena tudi ponoči došla do-
jenčka, češ oče se bo kregal, če se bo dete jo-
kalo. Mnogo bolje je, da si dvakrat, trikrat moten
in bo z otrokom še slabše. Vse bo pa v redu le ta-
krat, če boš svoji ženi v pomoč.«

V Angliji imajo tudi posebne »Klube
očetov«, ki je njih cilj, da pojasnijo očetom,
kakšne so njihove dolžnosti sprito družine. V lon-
donskem listu »National Baby-Week-Council« je
zapisano:

»Oče je za telo in dušo otroka prav tako od-
govoren kakor mati. Mnoge matere se v svoji
samopozabi tudi v dobi nosečnosti povsem žrtvu-
jejo moči in otrokom. Dolžnost očeta pa je, da
pazi, da se mati nikoli po nepotrebnem ne žrtvuje.
Najhujša kazen kakšnega moža je, da mora gledati
svoje otroke kot živ oči, ki so po njegovi krivdi,
brezbrzičnosti ali nevednosti bolni ali pohabljeni.
— Oče naj ima svoj delež tudi v družinskem živ-
ljenju in naj prevzame nase del bremen. — Za-
kajni možje naj vselej s svojimi ženami priza-

nealno ravna. Svoje sinove naj navajajo na to,
da bodo nekoč dobri očetje, in naj jih poučijo,
da ostanejo čisti in brez bolezni.«

Jako značilno za angleške navade je nasvet:
»Zakaj ne bi mogel dati svoji ženi, preden vstane,
skodelico čaja na posteljo?«

V Združenih ameriških državah stremijo za
tem, da bi že v dečkih, v dobi njih šolanja, zbu-
dili smisel in odgovornost za družinsko življenje.
Že učni načrti srednjih šol vsebujejo takole anov:
Odgovornost očetovstva — Nega otroka glede na
telesne, duševne in duhovne zmožnosti — Koliko
stane odgoja otrok — Dolžnosti sina napram svoji
materi in napram majhnim otrokom — Prva po-
moč v bolezni — Razgovori o moštosti, očetovstvu.
Drugi učni načrti dečkih srednjih šol pa ima-
jo poglavja, kakor: Koliko prihrani mati, ko sama
opravlja gospodinska dela? — Koliko stanejo
otroci starše? — Ponos na dom — Pomen družin-
skega življenja. — Nekateri tečajji dajejo tudi na-
vodila za vrtnarstvo in ročne umetnosti tehniške
vrste glede na hišno uporabo.

Smoter tega pouka je: »V dijaku hočemo zbu-
diti smisel za dom, domačnost in pravilno pri-
padnost k družini, da se bo kasneje znal uvelja-
viti kot zakonski mož, oče in gostitelj.«

ustavimo težak osebn avto na razdalji 50 m,
če smo vozili s hitrostjo 80 km na uro, Take
ugodne razmere pa v praksi le redko nasto-
pajo. Zato moramo računati za ustavljanje vo-
zila vsaj 100 m poti. K tem 100 m poti, ki jih
rabi voz, da obstane, ko zavore že delujejo,
moramo prišteti še pot, ki jo napravi vozilo,
preden se je vozač zavedel nevarnosti in pri-
tegnil zavoro. Recimo, da vozač ni bil pripravl-
jen na nesrečo in da je rabil eno sekundo,
preden je mogel pravilno reagirati, tedaj mo-
ramo prišteti pri hitrosti 80 km/h še 22 m poti.
V noči bi v takem primeru teoretično zadostoval,
da bi luč svetila 125–150 m daleč. V res-
nici pa to seveda še daleč ne zadostuje, saj ne
moremo pričakovati, da bi vozaču ob najmanjši
zapreki, ki jo zagledajo, že ustavili vozilo. Na-
robe. Zeleti je, da ima vsaj toliko preglednega
prostora pred seboj, da bi lahko presodil, kako
najbolje obiti zapreko, po možnosti samo z
malo zmanjšano hitrostjo. Če hočemo izpolniti
ta pogoj, pa moramo videti vsaj 300 m daleč
pred seboj. Tako razsvetljava pa zahteva moč-
no svetlobo. S tem pa še ni vse rešeno. Ozirati
se moramo tudi na druge vozilne na cesti.
Vsak ve iz izkušnje, da močna razsvetljava
motornih vozil zelo slepi človeka. Da pomeni
slepeča svetloba za vozača, ki prihaja nasproti,
novo nevarnost, bomo priznali brez nadaljnjega.
Trebja je torej močno luč omejiti. Zaseči-
tiste žarke, ki bi sijali nasproti prihajajočemu
vozniku v oči. Toda, ko prav odpravimo vse te
napake vsaj kolikor toliko, ostane še vedno
polno nerešenih problemov. Vzemimo voznjo
po mokri cesti ali v megli, kjer se nam svetlo-
ba odbija nazaj, da vidimo pred seboj samo
neprodorno belo steno. Nova vprašanja stavi
voznja na ovinskih, kjer sije luč vozila na-
ravnost v zevajočo praznino, ob strani pa, ka-
mor mora voznik zaviti, je prostor neznan in
v temi. Če pomislimo že na teh nekaj naštetih
problemov, bomo priznali, da je luč na motor-
nem vozilu važen del pri nočni vožnji in
mnogo bolj odločujoč, kakor popoln motor in
udobno vozilo.

Ko si je Dlogen iskal uši po obleki, je po-
nosno dejal: »Tudi jaz preživljam prisklednike!«
»Jaz sem še več ko perzijski kralj,« se je
Dlogen večkrat pohajal, »meni ničesar ne manj-
ka, onemu pa ni nikoli zadosti!«

Oblečena pomlad

Na dnevnem redu so — čeprav v najresnejših
časih — tako zvane modne revije. Na teh se raz-
kazujejo ženske obleke vseh vrst. Od teh jih je
nekaj tudi na približni sliki.

Najprej so najnovejši plašči. To pot so zares
lepi. Se zmeraj pa dobijo prav gladke plašče, ki
se natančno prilagajajo življenju in so jako praktični.
Mimo teh pa vidiš plašče s čudovito širino, ki
ljubko padajo okrog vitkih teles. (Št. 1.) Nekateri
teh so iz blaga živih vzorcev in pestrih barv.
Drugi pa so nežnih in pastelnih barv in blago
je jako voljno in mehko. Najnovejši modeli imajo

vrhnji del jako ozek (št. 2). Pas je širok in od
pasu nizdol padajo široke gube. Rokavi so kimono
kroja in ramena so široka. — Obleke za na cesto
so glede na kroj in izvedbo prav tako razno-
vrstne kot plašči. Na št. 3 vidiš obleko, kjer je
krilo rdečkasto (kot cvet rese), jopica pa iz blaga
škrlataste barve z modrim kvadrati. Dobiš pa tudi
ohlapne jopice iz tweeda (št. 4), kjer je blago
gorično rumeno, črto pa so črne. Obleka sama je
temnomodra, rutica okrog vratu pa svetlordeča.
Sploh so letos hude, močne barve v največji milosti.
Obleke so preprosto prirojene. Kratka roka-
va, široki pas in kratko krilo so dokaz, da je
mladenka pravkar zapustila šole klopi. (Št. 5.)
Toda lahne jopice, ki so letos tako moderne, pa
že poudarjajo vse bolj z rešeno. Jopice so razno-
vrstnih krojev. Vidíš bolero, kratke, tesne koče-
majke in ohlapne jopice za k črnim oblekam. —
Imamo pa tudi spodnje krilo. Je iz trdega blaga
(tafta) ali iz belega, ki se dá prati. Obšite so
s čipkami.

Večerne obleke so bolj in bolj romantične.
Okrog života so čim najbolj tesne, od pasu pa
široke kot krinoline (št. 6). Plašči za k tem oble-
kam (št. 7) so po sedanjih modi jako preprosti.
Da se pa spomnimo še poletja s sončenjem
in kopanjem, pa vidimo (na št. 8) prijetno ob-
režno obleko iz svetlordečega, prozastega bomba-
žastega blaga, ki ima kralko, zgibano krilo in
kratko jopico.

Seveda spada k vsem tem oblekam mnogo
različnih pokrival. Najmodernejši so majhne ob-
like; za slavnostne prilike nosijo v laseh rože in
trakove.

Rešitev dopolnilnih črkovnic z dne 23. aprila 1939

U: Urugvaj, turbina, Sturije, Etrurec Ham-
burg, Matajur.
V: Vandali, dvačet, tovarna, Galvani, Vuko-
var, Minerva.

Z: Zagloba, Izabela, pozavna, prozaik, Ele-
azar, markiza.

Dopolnilne črkovnice

2:
1. Za vas na Sor. polju in pod Višar.
2. pokrajina v ljubljani. okolici.
3. prebival. v Podravju na Kor.
4. trg v dravski banovini.
5. za . . . štajersko vino.
6.

MLADI SLOVENE

ROŽE

Mesece maj, najlepši čas v letu, je tu. Travniki in poljane se lesketajo v pisanih barvah.

Roža sa rožo, druga lepša od druge, je pokukala iz zemlje v božji svet. Cveto, razveseljuje naše oko, njihov vonj pa nam prijetno boža srce.

Rože so najlepši, najčudovitejši okras božjega stvarstva.

Kanarček

Metka je zaprosila mater:

»Mama, kupi mi kanarčka! Tako rada bi ga imela.«

»Dobiš ga,« je odgovorila mati, »če boš pridna in pametna in če ne boš zmerom svoje radovednosti stresala.«

Metka je bila namreč na vsi mož radovedna deklica. V vsako reč je morala vtekniti svoj nos.

Ko je Metka nekega dne prišla iz šole, ji je mati rekla:

»V mesto moram po opravkih. Čez dobro uro se vrnem. Ostani doma in pazi na dom. Glej, tam na mizi leži nov zabojček. Nikar ga ne odpiraj! Ubogaj in ne bo ti žal.«

Metka je odgovorila:

»Mama, saj nisem tako radovedna. Še na misel mi ne pride, da bi zabojček odpirala. Učila se bom, in če francosko nalogo moram napisati. Kar brez skrbi pojdi!«

Mati jo je pohvalila in odšla.

Metka je nekaj časa marljivo pisala nalogo. Pa je napravila vse polno napak, ker je bila z mislimi mnogo bolj pri skrivnostnem zabojčku kot pri nalogi. Nazadnje se ni mogla več premagovati. Vstala je in rekla:

»Ogledati si pa zabojček vendarle smem.

Niti s prstom se ga ne bom dotaknila.«

Stopila je k mizi in začela ogledovati zabojček od vseh strani.

»Bog ve, kaj je v njem?« je ugibala.

V pokrovu zabojčka je bilo vse polno drobnih luknjic. Vzela je zabojček v roke, da bi pogledala vanj skozi luknjice. Pa ni videla ničesar. Samo neko šumenje je slišala.

»Čudno je to,« je zamrmrala in majala z glavo. »Zabojček je prav lahek in vendar mora biti nekaj v njem, ko pa tako šumi.«

Položila je zabojček nazaj na mizo in sedla k nalogi. Pa se ji kar ni dalo več pisati. Spet je vstala in stopila k mizi, kjer je ležala skušnjava v podobi lešenega zabojčka.

»Mama gotovo ne bo vedela, če prav malo pokukam vanj,« je tolažila samo sebe in hitro dvignila pokrov.

Iz zabojčka je sletel prelep kanarček in začel frfotati po sobi.

Presenečena Metka se je dolgo trudila, da bi ga ujela in zaprla nazaj v zabojček. Pa je bilo vse zastonj. Okno je bilo odprto — kanarček je smuknil skozenj in odletel v zlato prostost.

Ko se je mati vrnila domov, je našla hčerko vso v solzah. Bridko je jokala od sramu in kesanja.

Mati je rekla:

»Ne bom te kaznovala. Kaznovana si že sama dovolj zaradi svoje neobgljivosti in radovednosti. Hotela si mi kanarčka podariti — zdaj pa imaš!«

Gumijasti možic

Sportnik vnet je striček Jože, šport vam ljubi bolj kot rože, bolj kot ptičke sred polja, bolj kot polno pest zlatá.

1. Gumijastega možica si je kupil: črna lica, črno vse telo ima kot zamorec — glejte ga!

2. Z njim ves dan se striček ruje in s pesmi ga obdeluje. Niš ne brani ee črnih, ker za vse je slep in gluhi.

Striček v boksu sredi maja se izuril je do kraja in možicu kar takoj napovedal hud dvoboj.

Dolgo, dolgo, primarufá, tolkel je, pestil črnuha in ga suval sem in tja kakor bilko sred podljá.

3. A nazadnje se vzvračal je, ves ponosen zagolčal je: »Moč pesti, pogum velja — zmaga moja je, hurá!«

Halo, bistré glave!

Nabrusite si uma svetle meče in iztuhajte, kaj se je v trenutku, ko je striček Jože že slavil svojo zmago nad gumijastim možicem, prečudnega zgodilo. Vse posrečene sestavke — v verzih ali v prozi — bomo objavili, pet najboljših izmed njih pa nagradili s lepimi knjigami.

Rešitve pošljite najpozneje do četrtka, dne 4. maja t. l. na naslov: Kotičkov striček, uredništvo »Slovenec« v Ljubljani.

pogumni. Kar s prstom bi lahko pokazal moža, imenitnega moža, mogočnega moža, kateremu se tresejo hlače noč in dan — pred božjo kaznijo, ki ga bo prej ali slej doletela. Korajža nekaterih ljudi je včasih za čuda podobna strahu, ki je okoli kraja votel, na sredi ga pa nič ni. Kateraga moža imam v mislih, ugani sam, če si kaj prida ugankarja!

Vabiš me na torto, v kateri bodo lešniki z lupinami in jedrel vred. Bistroumen sem mož, zato sem kar koj iztuhal, kako in kaj je s tem Tvojim povabilom. Takole si si mislil: »Kotičkov striček bo neznansko vesel, da ga vabim na žeganje, prišel pa ne bo, ker se bo ustrašil torte s celimi lešniki. Torto bom lepo pohrustal sam, Kotičkov striček mi bo pa vseeno hvalil pel, češ: Tale Petrelcov Franc je pa res prijazen in gostoljuben deček!« Zvite si mi glave, a tudi moja glava ni od muh. Prav nalašč bi prišel na žeganje, če ne bi bilo že prepozno. Pa je že nekaj mesecev od tega, kar si mi pismo poslal... Pa me prihodnje leto spet povabi! Boš videl, s kakšno lahkoto bom torto s celimi lešniki pohrustal. Če še nikomur nisem razkril te skrivnosti, jo razkriljem Tebi. — V ustah že zdavnaj nimam več svojih zob, imam pa zato nekaj boljšega, imenitnejšega. Mojster zobar mi je napravil eno zobovje iz veveričjih zob, eno zobovje iz krokodilovih in eno zobovje iz pasjih zob. Kadar bi rad lešnike ali orehe trl, vtaknem v usta veveričje zob; kadar sem tako lačen, da bi kar celega vola pohrustal, vtaknem v usta krokodilove zobe; kadar bi pa rad samo kakšno kurje bedrce obiral in navrh še komu hlače pomeril, vtaknem v usta pasje zobe. Tako, glej, imam za vse prilike posebno zobovje in priporočam še Tebi, da si ga na stara leta nabaviš!

Na svidenje torej ob prihodnjem žeganju!

Kotičkov striček.

Stričkov kotiček

Dragi Kotičkov striček! — Danes Ti pišem prvič, zato se mi tresejo hlače pred Tvojim požrešnim košem.

Zadnjiš sem bral, da si bolan. Kako je pa zdaj s Tvojim cenjenim zdravjem?

Veš kaj, prihodnjo nedeljo bo pri nas žeganje. Povabim Te na lešnikovo torto. Ker pa nimam časa, da bi lešnike strl, bom kar cele noter dal. Saj vem, da imaš dobre zobe.

Gotovo pridi na žeganje!

Lepo Te pozdravlja — Franc Peternel, učenec VI. razr. na Trati nad Škofjo Loko.

Dragi Franc! — Niš Te ni treba biti sram, da se Ti tresejo hlače. Kot listja in trave je dandanes na svetu ljudi, ki se jim tresejo hlače. Mnogokrat se najbolj tresejo hlače tistim, ki so videti najbolj

Mlada njiva

Majnik

Kaj mi boš prinesel, maj? Ali v dušo sladki raj? Sončnih žarkov in cvetov, ali petja drobnih ptičev? Ali mi prinašaš mar radosti bogati dar? Jaz te prosim, zlati maj: vsega daj mi, vsega daj!

Slavica Langerhoic.

Bolnica in pomlad

Sneg, ki je pokrival zemljo, se je stopil pod toplim pomladnim soncem. Otajalo se je lice prebujeni zemlji, oživel se je z novo močjo vrelci in listje se je odprlo po bukovih gozdovih.

Majnik je tu. Novo življenje diha iz njega. Sredi v

Naš domači zdravnik

J. U. S. V.: Zelo ste nagnjeni k prehladu. Vaša dva meseca se prehladite. Muči vas nahod, rado vas zebe, če težko delate vas boli za pleči. Iz oči vam prihaja nekaj belega, če ste na toplem ali gledate proti soncu. Oči vas boljijo pri branju in se vam solzijo.

Ker se nahod pri vas skoraj neprestano povzroča, da bi bilo prav, če se daste preiskati. Sumim namreč, da je iskati vzroka tej neprestani nadlogi v nosu in obnosnih votlinah. Tudi zaradi oči ste potrebni preiskave. Če pa bi pri preiskavi ne mogli ničesar najti, poskrbite, da se utrđite. Umivajte se redno zjutraj in zvečer do pasu z mrzlo vodo, in se dobro obrišite. Večkrat pa se umijte tudi po vsem životu z mrzlo vodo. Pazite pa pri tem, da se po kopeli dobro ogrejte.

G. L. L.: Stari ste 45 let, vdova. Večkrat čutite bolečine v spodnjem delu života, perilo imate redno, epite pa elabo, mučijo vas težke sanje. Glava vas neprestano boli, čutite čez dan močno utrujenost, nobene volje nimate da dela.

Važno bi bilo, da bi povedali, kdaj in v kakšni zvezi se pojavljajo bolečine v spodnjem trebuhu. Na daljavo ne morem nič določnega povedati. Nič ne omenjate, kako je z iztrebljenjem. Lahko tiči vzrok tu. Zato skrbite predvsem za to. Zaradi drugih težav pa menim, da vam jih povzroča nastopajoča mena.

R. O. Lj.: 34 let ste stari, uradnica, v svojem poklicu zelo zadovoljna. Pred 10 leti ste bili v službi, kjer ste bili izpostavljeni močnemu prepihu. Kljub takojšnjemu zdravljenju, vam je ostalo šumenje v ušesih, da sedaj na eno uho skoraj nič ne slišite, na drugo pa le malo. Ob istem času vas je začela boleti glava na temenu, zlasti pa v zatilju. Vzdigovalo se vam je večkrat. V glavi pa se vam je dan za dnevom vrtilo. Opazili ste, da vam pomaga toplota, zato ste si glavo zavijali, zlasti ponoči. Hodili ste kakor bi bili pijani. Dometali so, da se vam bo stanje z operacijo zboljšalo. Imeli ste namreč Basedow. Po operaciji pa vam ni bilo nič bolje. Poskušili ste z električnimi kopeli, masažo, a vse brez uspeha. Zadnje 4 mesece vam tudi srce nagaja. Brez vsakega povoda vam začne močneje utripati. Mislite, da je zaradi sluha in glave zdaj že prepozno, ker do zdaj niste našli pomoči.

Pred vami je še dolga pot. Zato se mi ne zdi potrebno, da bi že zdaj obupali. Zelo verjetno je, da votline ob nosu (čeljustne, čelne, sfenoidalne) niso v redu. Od tod izvirajo nadloge, ki jih opisujete. Zato vam priporočam, da se obrnete na strokovnjaka za nšesa, nos in grlo. Ne pozabite tudi na rentgenološko sliko glave. Težave, ki vam jih povzroča srce, pa so znak živčne oslabelosti.

C. A. R.: Od daleč prihajate. »Slovenec« ima torej tudi ob Helespontu svoje prijatelje. 35 let ste stari, 172 cm visoki, tehtate 85 kg, 8 let ste čutili bolečine od časa do časa v hrbtenici ter v spodnjih levih in desnih rebrih. Sprva ste mislili, da je revmatizem. V jeseni in pozimi so postale bolečine v križu hujše. Rentgenolog je ugotovil bolezen v zgornjem delu hrbtenice. Radi bi vedeli, če se da bolezen popolnoma ozdraviti, ali pa se samo zboljša. Kakšno zdravljenje bi bila najprimernejše?

Značilno za to bolezen so spremembe v vretencih, v vseh, ki vežejo vretenca, in hrustancu, ki je med posameznimi vretenci. Pojavlja pa se v prvi vrsti pri moških. Smatramo jo za posledico preostalih infekcijskih bolezni (influenza, eklepni revmatizem itd.). Bolezen se pojavi ali v vratnem delu, ali pa v ledvenem delu hrbtenice in se včasih čisto neopazno razširja po vsej hrbtenici. V začetku čutijo bolniki dolgo časa bolečine, ki so podobne revmatičnim bolečinam. Včasih je nadloga močno razvita predno povzroča bolnikom večje težave. Sele okorelost hrbtenice napravi bolnike pazorne. Včasih pa imajo bolniki močne bolečine v rokah in životu, ker pritiskajo kosti na živce. Skušnja nas uči, da se bolezen lahko uetavi v vsaki razvojni dobi. Lahko pa se tudi močno razvije in priklene bolnika na posteljo. V začetku skušamo nadloge pregnati s toploto, z vžepelnimi kopeli, radijskim obsevanjem. Menim, da ste v najboljši oskrbi. Pomagati se bo še dala, ker je šele začetek. Oglasi se še.

P. T. V.: O razširjenem in pobošenem želodcu ter prav tako o boleznih žolčnika sem že razpravljala. Pa ste najbrže prezrli, če tudi redno berete našo posvetovalnico. Pobošen želodec je pri nekaterih samo znak posebnega telesnega uroja. Pri drugih pa se pojavi šele polagoma. Če popuščijo vezi, ki držijo želodec v pravi, naravni legi, ali pa če se pobeši črevesje, ki služi želodcu v oporo, se želodec zaradi tega pobeši. Tako opazamo nadlogo pri ljudeh, ki močno ehujajo, po nosečnosti, ko popuščijo trebušne mišice itd.

Sivo pepelnato blato pa dokazuje v zvezi z bolečinami pod desnimi rebrih lokom, da žolčnik ni v redu. Oviran je odtok žolča iz jeter, oziroma žolčnika. Blata zaradi tega nima svoje normalne barve. Kakšno hrano bi uživali, da bi se zredili, naj vam določi zdravnik, ki vas že pozna. Prehrana se namreč ravna po okolnostih. Druga je pri ljudeh, ki imajo preveč kisline in zopet druga pri bolnih na žolčniku oziroma jetrih.

S. J. Lj.: Kje bi dali razkužiti obleko? Vprašajte pri mestnem fizikatu ali pa pri higienskem zavodu v Ljubljani. Tudi bacile tuberkuloze moramo zanesljivo uničiti.

R. R.: Dobili ste v dar uhane. Ker jih še niste nosili bi radi vedeli, kako se prederejo ušesa, da ne bi bolelo in se ne bi gnjilo.

Ušesa takaj predreti, da ne bi bolelo in se ne bi gnjilo, je za vas težko. Treba je imeti popolnoma čiste, razkužene roke, prekuhane razkužene igle. Dobro pa je treba očistiti tudi ušesa z bencinom, alkoholom in jih namazati z jodom. Dvomim pa, da bi to znali. To je že majhna operacija. Obrnite se na kozmetičarja-strokovnjaka.

Ljubljancanka: Odestranitev dilača na imenovani način je trajna. Stopite do str. kovnjaka, ki jih imate tudi v Ljubljani. Zvedeli boste, koliko časa to traja in koliko etane.

S. A. D.: Služkinjo imate, ki je lani padla in se udarila na levi komolec. Nima nobenih bolečin več, tudi oteklina nobene in lahka giblje z roko. Na komolecu pa opaža za oreh veliko bulo (če sem prav razumel vaše pisanje, da je komolec za oreh večji).

Menim, da ima vnet sluzni mešček ob komalcu, ki je nastal po udarcu. Možno so seveda še druge bolezni. Točno more ugotoviti preiskava.

M. J. G.: Golšo imate že od sedmega leta, stari ste 35 let. Enkrat ste bili že pripravljeni, da jo daste izrezati, pa so vam svetovali, da še počakate, ker ni nujno. Res vas nič ne ovira in ne boli. Sami go smatrate bolj za lepotno napako, kakor pa za bolezen. Vprašujete, če se da to odpraviti z domačimi zdravili, katerih opise ste priložili.

Po svojih izkušnjah in po izkušnjah drugih golše s tem ne boste pregnali. Dosegli boste samo to, da bo operacija, če se boste zanjo odločili, težja, ker bodo nastale zarastline v okolici golše. Obrnite se na kirurga, ki vam bo potrebno svetoval.

Za žolčne kamne pa prilagate drugi recept domačih zdravil. Tudi za ta zdravila hudo dvomim, da bi vam pomagala. Menim, da bo najboljša, če se držite primerne prehrane. Kadar imate napad, pijte samo skodelico čaja, kamilčnega ali iz poprove mete, ali slabega ruskega čaja vsaki dve

Pravni nasveti

Varnost za posojilo. »Nečakinja. Nečakinja« hočete za v gotovini dano posojilo prepustiti vso stanovanjsko opremo. Za to zadostuje, da ji to opremo izročite. Če pa nameravate to opremo še nadalje sami uporabljati, jo vam pa mora nečakinja kot svojo last izročiti v nadaljnjo hrambo. Ni sicer potrebno, vendar se nam zdi priporočljivo, da napravite o tem notarski zapis. Ta notarski zapis boste potem v bodoče lahko pokazali upnikom, ki bi hoteli rubiti »vašo« stanovanjsko opremo.

Preživnina nezakonskega otroka. M. D. T.: Zakonski oče je dolžan, da vzdržuje svojega otroka svoji imovini primerno. Če nima nezakonski oče nobenih dohodkov, je dolžna nezakonska mati, da otroka sama vzdržuje. Čim se premoženjske razmere nezakonskega očeta zboljšajo, ali pa če se otrokove potrebe zaradi obiskovanja šole ali bolezni itd. povečajo, ima varuhinja pravico predlagati pri sodišču, da se že določena preživnina spremeni in poveča. To povišanje preživnine velja le od dneva stavljenega predloga naprej, ne pa tudi za nazaj. — Terjatev na plačilo preživnine zastara v treh letih.

Izvršilni stroški. P. F. M.: Pojasnilo vam bo mogel dati le izvršilni sodnik po vpogledu predmetnega spisa. Velja pa določba, da pravica do povračila izvršilnih stroškov, ki niso že pravno-močno prisojeni, preneha, če se ni zahtevala odmera teh stroškov pri sodišču najkasneje v enem mesecu, odkar je bila izvršba opravljena ali ustavljena. Najbrž niste navedli specifičnih svojih izdatkov, zato jih izvršilni organ iz spisa ni mogel točno izračun

755 km na uro!

Hitrost letal se pri tekmah meri do 1 tisočinke sekunde natančno

Pred nekaj tedni je nemški letalec Dieterle na lovskem letalu vrste »Heinkel« dosegel hitrost 746,66 km na uro. To je bil tedaj svetovni rekord v hitrosti letal.

V četrtek, 27. aprila pa je letalec Fritz Wendel posekal ta rekord s poletom na lovskem letalu vrste »Messerschmitt«, v katerem je dosegel hitrost 755,11 km na uro. To je sedaj svetovni rekord v hitrosti letal. Njegovo letalo ima 1175 konjskih sil, motor pa Mercedes-Benz. Letalec je star šele 24 let. Njegov polet s tem uspehom je v Nemčiji vzbudil veliko veselje in letalca v vseh strani prihajajo čestitke, od vojaških oblasti pa je bil v znak priznanja imenovan za letalskega kapitana.

S tehničnega stališča je zanimivo, kakor se meri hitrost letal, ki drve skozi zrak kot da so izstreljena iz topa in ne poznajo ne ceste ne trdnih mejnikov. Če pri tekmah kolesarjev, avtomobilistov ali čolnov večkrat nastanejo veliki spori, ker ni mogoče dovolj točno ugotoviti, kakšno hitrost je eden ali drugi dosegel, dasi se vsaj razdalja more povsem točno izmeriti na trdnih tleh. Spori nastajajo glede časa, za kako stotinko sekunde ali še manj. Kako težko je to ugotoviti šele pri letalih, ki nimajo nobene začetne poti in ne puste za seboj nobene sledi in jim ni mogoče meriti hitrosti od blizu. Pa je tehnika tudi te težave premagala in danes z najtočnejšimi aparati tudi letalo ujame v merilne naprave.

Mednarodni tekmovalni red za letala priznava samo tiste rekorde, pri katerih je čas hitrosti izmerjen vsaj na stotinke sekunde natančno. Navadno pa se danes pri tekmah že poslužujejo naprave, ki gre še čez to zahtevo in zabeleži celo 1 tisočinko sekunde. — Najprej je letalu treba določiti pot, letalno progo. Na tleh se izmeri razdalja 3000 m, to je proga. Na začetku in koncu postavijo dva visoka betonska stebra, ki stojita toliko daleč vsakega, da letalo more brez skrbi leteti skozi ta odprtina 3000 m dolgo korito. Glavno pa sta dve filmski kameri, ki jih postavijo vsako na en konec tekmovalne proge. Kamere postavijo tako, da stojita vzporedno z obema drogoma, da torej vsaka kamera vidi prav za prav samo en drog, ker se drugi skriva za prvim. Črta med obema drogoma na začetku in koncu proge je tista meja, po kateri se računa hitrost letala. V filmsko kamero je le treba ujeti trenutek, ko je letalo na začetku smuknilo skozi stebra in na koncu spet ušlo iz zadnjih dveh stebrov. Kamera dela film poleta, obenem pa posebna naprava ob filmu ves čas dela goste in majhne zareze, 500 zareze pomeni 1 sekundo. Po končanem poletu je treba le primerjati zareze na filmu ob začetku in ob koncu proge, te dajo čas, razdalja pa je premerjena po razdalji med stebri na tleh. Tako se potem do 1 tisočinke natančno ugotovi, v kolikšnem času je letalo preletelo razdaljo 3000 m in

kakšno razdaljo bi preletelo v 1 uri — izračuna se hitrost letala na uro. Po mednarodnih predpisih morajo letala pri takih tekmah leteti največ 75 m visoko, da se ne oddaljijo previsoko od začetka in konca proge, ki jo označujejo drogi. Da pa se kolikor mogoče točno ugotovi hitrost stroja brez ozira na veter, mora vsako letalo tako nadzorovano progo preleteti štirikrat, z vsake strani dvakrat. Povprečna hitrost je potem hitrost stroja.

Hitrost 755,11 km na uro se že nevarno približuje tisti bajni hitrosti 1000 km na uro, po kateri hrepene inženirji. To je 200 m na sekundo, hitreje kot puščica s telive! Tekmovalni avtomobili so sicer že dosegli hitrost 400 km na uro, na cestah pa jih redkokdaj vidimo v hitrosti kaj nad 100 km, pri nas pa je praktična meja okrog 80 km. Najhitrejši brzovlaki vozijo s hitrostjo 125 km na uro, najhitrejši parniki po oceanih pa s 45 km! Seveda bodo letalci drugih narodov in njihove letalske tovarne poskusili vse, da posekajo tudi ta rekord in da bo ta ali oni o bobnečem letalu švignil skozi zrak s hitrostjo kakih 770 km na uro! In samo še 245 km na uro je do sanj 1000 km na uro. V prejšnji dobi so najhitrejša opazovalna letala dosegla hitrost okrog 80 km na uro.

Umetni človek »robot« gre na izprehod. Iznašel ga je J. M. Barnett v Pittsburgu v Pensilvaniji

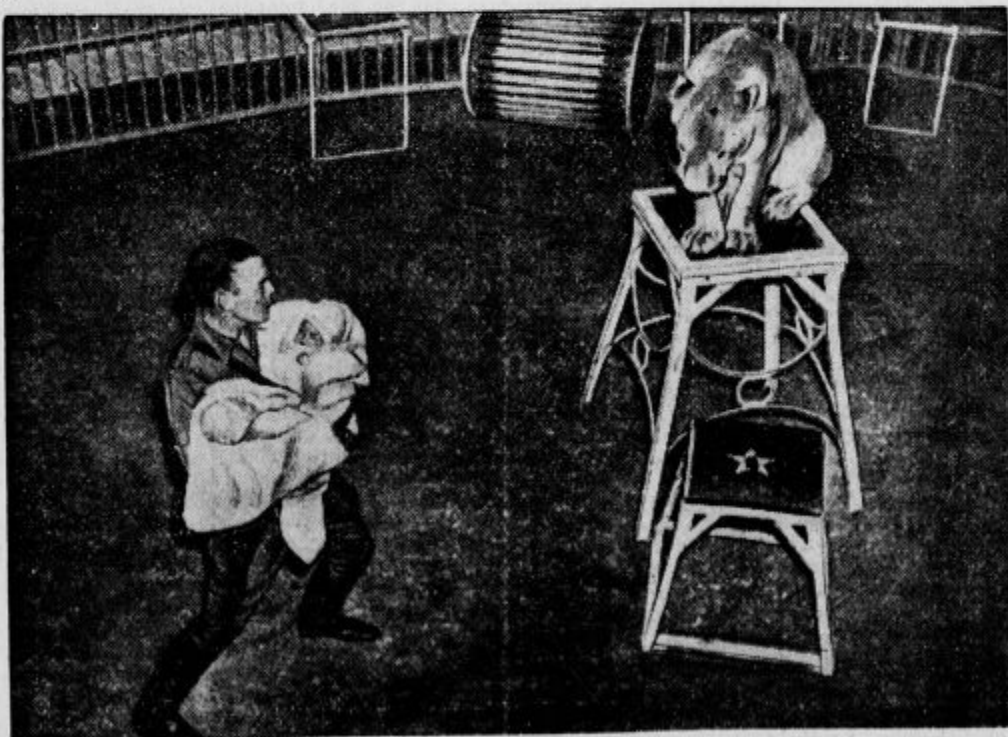
Stroj za iztreznjenje pijancev

Prireditelji svetovne razstave v New Yorku vedo, da bo ta ali oni obiskovalec morda pregledoval v kazarec. Zato bo poleg gostiln, pivnic in zabavišč, kjer bodo postregli z najboljšimi prebrisanimi pijačami, razstavljen tudi stroj za iztreznjenje pijancev. Vsa iznajdba ima obliko majhne celice in dokler je »vinski bratec« še toliko pri moči, da se še drži na nogah, je vse dobro. Ne bo mu treba drugega kot poiskati to celico in v avtomat spustiti določen novc. V naslednjem hipu bodo že z vseh strani iz posebnih cevi puhalni vanj neki plini, ki mu bodo takoj pregnali iz glave vse duhove. Iznajditelji pravijo, da bo ta stroj v dobri minuti ozdravil tudi že zelo »težkega«. Iznajdbo priporočajo vsi, ki na razstavi prodajajo alkoholne pijače. Ne zamenjaj, saj vedo, da bo v celici vsak prijatelj vinke kapljice našel svoje ravnotežje in — novo željo.

Nič ni novega na svetu! Zgražamo se nad Rimljani, ki so tako ljubili dobre pojedine, da so se — ko so se preobedili že vseh dobrot — z gostimi peresi ščegetali po grlu, da jim je želodec vrnil komaj povzete dobrote. Nato so »z novimi močmi« sedli k mizam in začeli znova.

Na nekaterih srednjeveških gradovih se še danes vidijo korita, ki so bila postavljena v posebni sobici poleg obednice. Korito je vodilo skozi zid ven, na strmino, med grmovje. Sem so hodili gostje viteзов — in klavivitezov — in si na podoben način izpraznjevali prepolne želodce, da so mogli potem znova nadaljevati v obednici.

Enakega značaja je zgoraj opisana iznajdba. Le da se tu moderni civiliziranec namesto gostih peres poslužuje plinov, kar je vsekakor bolj — sodobno. Ako se iznajdba obnese, bo najbrž vsaka gostilna kmalu imela tako celico kakor danes — 00.

Pogum divjaka ali norost civiliziranca?

Krotitelj levov Terrel Jacobs je v Madison Square Garden v New Yorku žel s svojima šest tednov starima dvojčkoma v levo kletko, da bi jih, kakor je dejal, zgodaj navadil na leve in jih seznanil s očetovim poklicem. Otoka pa sta tudi med tem pametno spala naprej

Goloba pismonoša so pokopali z vojaškimi častmi

V Fort Monmouth (država New Jersey v Ameriki) so z vojaškimi častmi pokopali 21 let starega goloba pismonoša, ki je imel ime »Old Anchor« (staro sidro). Bil je prav za prav nemški golob pismonoša, ki je leta 1918 popolnoma izčrpan pristal v Severnem morju na nekem ameriškem rušilu. Od tedaj naprej je služil v ameriškem vojski v oddelku poročevalske službe

Ne pride vsako letalo na Južni tečaj

Ko začne iti za življenje, marsikdo obrne

Pozimi l. 1935 sta dva ameriška letalca, Lincoln Ellsworth in Herbert Hollick-Kenyon, z letalom »Tečajna zvezda« preletela Antarktiko, ozemlje ob Južnem tečaju. Le za las je manjkalo, da ju na povratku ni z letalom vred zamedel sneg, kjer bi obtičala za vedno. Ellsworth je po povratku med ljudi izdal knjigo »Vabljiva obzorja«, kjer tudi opisuje ta zadnji beg iz objemov sneženega zameta. Zadržne ure njihovega bivanja v Antarktiki opisuje takole:

Naslednji dan sva z gotovostjo pričakovala, da bova prišla na Južni tečaj. Toda ko sva se prebudila, je močan veter sunil v šotor in zunaj je divjal hud snežni metej. Ves dan sva se ukvarjala samo s tem, da sva sproti odmetavala sneg z letala, pa metēju nisva bila kos. Slednjič je letalo čepelo v več metrov globokem zmetu. Mraz pa je bil vedno hujši in ozeblina na nogi so me vedno bolj bolele. Dokler sem tičal v spalni vreči, je že še bilo, zares boleti je začela šele, če sem obul kožukovinaste čevlje. Polagoma pa sem začel sploh izgubljati občutek, da nogo še imam. Kako se doma človek prestraši, če spozna, da mu je ta ali oni ud zmrznil. V takem položaju, kot sva bila midva, pa si za tako stvar popolnoma ravno dušen. Niti nogavic nisem sezul, da bi pogledal, kaj je z nogo!

V teh težkih dneh sva imela samo dve svetli točki: gorek prigrizek zjutraj in zvečer in stekle-

nico žganja iz žita, ki jo je Kenyon na otoku Dundee vtihotapil med najino prtljago. Vsak večer sva pred jedjo potegnili požirek iz te dragocene posode.

Vedno bolj naju je prevzemala misel, da bi se šele iz te zagroze in ušla nekam naprej. Zvečer sva sklenila, da naslednje jutro odletiva. Ko sva pa zjutraj pogledala iz šotora, je še vedno krepko snežilo. Pa sva se kljub temu lotila in začela odkopavati letalo. Opoldne je bila »Tečajna zvezda« že brez belega bremena. Da bi se mogla dvigniti iz snežene luknje, vsa morala vse prtljago preložiti. Ko sva ogrela motor, je brezhibno prijel in potegnil letalo iz jame. Tekom dopoldneva je bilo nebo bolj in bolj temno; ko sva zlagala šotor, ni napovedovalo nič dobrega. Kljub temu sva ostala pri najinem sklepu in sva pospravljala naprej. Ko pa sva ogrela šotor v letalu, je pritisnil strašen veter

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda 1 din; žentovnjaški oglasi 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. — Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolišna, 3 mm visoka petlinna vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Gostilničar, pomočnica
pridna, poštena, išče mesto. Nastopi takoj. Lendero, Rudnik. (a)

Mlinar in žagar
izvežban na boljšem kmečkem mlinu, na žagi venecijanski in polnojarmaniku, išče zaposlitev. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6884. (a)

Mlad zakonski par
išče mesto majerja. Zmožen vseh panog gospodarstva. Službo nastopi lahko takoj. — Plača po dogovoru. Naslov v upr. »Slovenca« v Celju pod št. 6535. (a)

Pošteno dekle
zdrava, išče službo karmorkoli. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 6779. (a)

Službo inkasanta
ali sluge iščem. Vložim manjšo kavčijo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6675. (a)

Mesto oskrbnika
na večji ekonomiji išče absolvent kmetijske šole s prakso. Dopise na upravo »Slovenca« pod »Maj 6878«. (a)

Kolarški pomočnik
star 27 let išče službo v delavnici avto-karoserij ali športni delavnici. — Ponudbe na podružnico »Slovenca« Novo mesto, pod št. 6834. (a)

Dober zaslužek
nudimo prodajalcem in nabiralcem naročil pri privatnih strankah po vsej Sloveniji. »Procvit«, Ljubljana, Tovarniška 37

Priporočila se šivilja
za krpanje perila, nogavic in oblek za domačo rabo. Gre tudi na deželo. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Zanesljivost« 6749.

Vajenci
Modistovsko vajenka se sprejme takoj. Salon »Mia«, Kranj. (v)

Krojaškega vajenca
sprejem (brez stanovanja). Bele, Vižmarje 131, St. Vid nad Ljubljano.

Službo dobe

Pekovskega pomočnika
rabin takoj. Franc Orehek, St. Vid nad Ljublj.

Mizarski pomočnik
mlad, dobi takoj službo. Zdravko Cestnik, mizar, Trbovlje. (b)

Trgovska moč
z denarno udeležbo, dobi službo. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Takoj stalno« št. 6730. (b)

Samostojno služkinjo
ki zna dobro kuhati — sprejem k boljši družini. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 6696.

Pomočnica
za obleke, pridno in zanesljivo, sprejme modni salon. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 6772. (b)

Postavljač za kegljišče
in za gostilniška hišna dela, kateri je trezen in vojašine prost, se sprejme takoj. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 6737. (b)

Uslužbenko
z dobrimi spridevali, ki se razume pri kuhi in domačih delih, sprejem. Ljubljana, Karlovska c. št. 4. (b)

Kovaškega pomočnika
za vozovsko in podkovsko obrt, vajenega samostojnega dela, sprejem takoj. Kobal Jernej, Sl. Javornik. (b)

Samostojen krojač
za fine ženske obleke — se takoj sprejme. — Ponudbe v upr. »Slov.« v Mariboru pod »Stalno 130-39 kr.« (b)

Vezilja
popolnoma večja strojna vezanja dva spec. stroja, dobi takoj stalno službo z dobro plačo. Ponudbe v upr. »Slovenca« pod »Kranj« št. 6722. (b)

Sprejemmo
dobro in samostojno sezonsko kuharico in natakarico za letošnje. Ponudbe z navedbo dosedanjih služb poslati upravi »Slovenca« pod št. 6879.

Korespondent
samostojen, vešč knjigovodstva in urejanja strok. lista, se sprejme. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Nastop v Ljubljani« št. 6569. (b)

Dekle
sposobna vsega hišnega dela in v pomoč v kuhinji — sprejme krščanska mestna družina. — Plača 200—300 din. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 6791.

Prodajalka
pridno in pošteno, samostojno za trgovino s papirjem, sprejem takoj. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod št. 6800. (b)

Perfektne kuharice
in natakarice servirke, ki bo obremeno tudi plačilna, sprejemmo za sezono. Res dobre moči naj pošljejo ponudbe na: Upravo kopališča Medijske Toplice, p. Medija-Izlake. (b)

Trgovski pomočnik
ali pomočnica se sprejme za samostojno vodstvo manjše podružnice v kraju brez konkurence. Biti mora trezen in agil. Ponudbe poslati na upr. »Slovenca« pod »Kavčije zmožen« 6538.

Potnika
za neugodna, vloga in jamstvena zavarovanja sprejme najmočnejša, v Sloveniji zelo priznana in uvedena zavarovalnica. Novinci niso izključeni. Ponudbe z navedbo referenc naj se pošljejo upravi »Slovenca« pod »Dobro zaslužek« št. 6696 do 10. maja t. l. (b)

Vezilja
popolnoma večja strojna vezanja dva spec. stroja, dobi takoj stalno službo z dobro plačo. Ponudbe v upr. »Slovenca« pod »Kranj« št. 6722. (b)

Franc Jager
tapetništvo
Ljubljana, Sv. Petra c. 17
telefon 20-42
Velika zaloga vseh vrst žimnic, otmari, najmodernejših couch-zof. — V zalogi vedno vseh vrst žimic, gradi za modroce, blago za preveko pohištva itd. — Solidno delo! Točno poštežba! Konkurenčne cene!

Krojaškega pomočnika
za velike kose sprejem takoj v trajno delo. Balon, Gosposvetska 16.

Hlapca
sprejem. Prodaj 5000 kg krompirja. Tomačevce št. 25 pri Ljubljani. (b)

Krojaškega pomočnika
takoj sprejem za male kose. Eržen Franc, Srednje Bitnje 35, Strazišče.

Mlad vrtnar
se takoj sprejme. — Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Vrtnar« 6589. (b)

Krojačil
Dobrim, zanesljivim krojačem da na dom trajno delo proti dobremu plačilu Stermecki, Celje.

Služkinjo
izvežbano v gospodinjstvem delu in ki zna tudi nekoliko kuhati, sprejme takoj Francica Ahačič, Ljubljana, Privoz 15. (b)

Prodajalka
izurjeno v prodaji železnine, galanterije, porcelana, sprejem. Ponudbe v upr. »Slovenca« pod »Stalno mesto« 6600. (b)

Perfektne pletilje
za vsa dela — sprejem. Hrana in stanovanje v hiši. — Zadnek Božena, strojno pletilstvo, Trata 14, St. Vid nad Ljublj.

Nakupovalce
žive perutnine, proti proviziji, iščem v raznih krajih. Ponudbe na »Niko«, St. Vid nad Ljubljano. (b)

Farmaceutka
dobi službo v trgovini z zdravilnimi zelišči. Prednost brezposelnice. — Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Strokovnjakinja« št. 6608. (b)

Kuhinjsko blaginjičarko
ki bi vršila tudi posle gospodinjke, a znanjem strojepljenja in nekoliko knjigovodstva, iščem za takojšen nastop. Gostilna »Figovec«. (b)

Dekle
k enemu otroku in v pomoč gospodinjji, staro od 14 do 20 let, sprejem takoj v službo. Vrhovnik Franc, Brod 14, St. Vid nad Ljubljano. (b)

Kovaški pomočnik
zmožen vseh kovaških del, se sprejme za trajno na deželi. Vsa oskrba v hiši. Plača po dogovoru. Topolovec Vinko, Podlehnik pri Ptuj. (b)

Ključavničar, pomočnika
zmožnega tudi železostrojarstva — sprejem takoj. Ponudbe z opisom dosedanje zaposlitve v upr. »Slov.« pod »Ključavničar« št. 6725. (b)

Kuharico
srednjih let, z lepimi spridevali, sprejem takoj v stalno in dobro službo. Ponudbe v upr. »Slov.« v Mariboru pod »Samo iz ugledne hiše« št. 698-6754. (b)

Mehanika
ki se razume na ročne pletilne in motorne stroje in ima večletno prakso — sprejme tovarna pletilnica. Ponudbe upr. »Slovenca« pod značko »Na deželi« 6703. (b)

Dekle
staro do 30 let, zdravo, snažno, zmožno zlasti kuhanja in drugih gospodinjstvenih del — sprejme. Javiti se od ponedeljka dalje od 11—12 pri naslovu, ki ga pove uprava »Slovenca« pod št. 6654. (b)

Vešča predelavka
ki se razume v vodstvu pletene in tkane robe, z dobrim okusom v tej stroki, se sprejme. Ponudbe z označbo plače poslati na T. Pavlovič, strojna pletilna, Dobova št. 17. (b)

Pekovskega pomočnika<

Posedstva

Dvostanovanjsko hišo
na Glincah, Cesta V. št. 16 — prodam. (p)

Parcela
prodam v lepi sončni legi tudi na obroke. Franc Dolenc, Vič-Brdo 123. (p)

Srednje veliko posestvo
četrt ure od glavne ceste, v bližini trga Vransko, napredaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6888.

Stavbno parcelo
na Goreljeku prodam. Ponudbe do 15. maja na naslov: Podjelje št. 24, Bohinjska Srednja vas.

Hiša
s lepim sadnim vrtom, poleg tekoče vode, takoj napredaj. Zgor. Hrušica št. 28 pri Ljubljani. (p)

Enonadstropna hiša
s vrtom sredi Višnje gore, pripravna za vsakega obrtnika, napredaj. Več se izve v gradu Kodelli v Višnji gori. (p)

Parcelo
do 800 kv. metrov v Stepanji vasi ali okolici Ljubljane, kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Parcela 800« — 6877

Enonadstropna hiša
Kristanovanska, ki je visoko rentabilna, na lepem in mirnem kraju velike Ljubljane, napredaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6788. (p)

Krasna stavbišča
400 m od kolodvora Vizmarje — št. Vid, poljubna izmera, elektrika, vodovod na parceli; na obroke, knjižice od 9 din naprej napredaj. Pojasnila: Vizmarje 31. (p)

Zidana hiša
s gostilno in trafiko, hlevom, njivo, sadovnjakom, v bližini Roganske Slatine, se prodaja ali odda v najem. Ponudbe v upravo »Slov.« v Mariboru pod »75.000 din« št. 6753. (p)

Posedstvo
na višini, obdano od gozda, s prekrasnim velikim sadovnjakom in velikim vrtom, priporočljivo za boljšega gospođa za letovanje, napredaj. Robnik Ivan, Razvanje 107, Maribor. (p)

Vila
enonadstropna, s gospodarskim poslopjem, lepim vrtom, v najlepšem kraju Gorenjske, ugodno na prodaj. Tramvajska, železnica, avtomobilska zveza s Ljubljano, silajna posest za zdravilne, trgovce. Posredovalci izključno. — Ponudbe upravi »Slov.« pod »Hipoteka« št. 6823. (p)

Oglašujte v edino uspešnem dnevniku »Slovenca«!

Vnajem

ISČEJO:
Lokal
za trg. s meš. blagom v zasedanju v najem. — Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Ze vpeljane« 6866.

ODDAJO:
Lokal
za trgovino ali obrt, se odda s 1. junijem. Vprašati: Igriska ul. 14-II.

Krasen lokal
sedež Milos Karničnik, Stari trg, odda v najem Petan, Zagreb, Gajeva 1.

Trgovski lokal
na Domobranci cesti se odda. Polze se v upravi »Slovenca« pod 6824.

Mesnico
oddam v najem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6820. (n)

Pekarijo
dam v najem s 15. majem. Naslov v upr. »Sl.« pod št. 6880. (n)

Kolarsko delavnico
z vsem opremljeno, na zelo prometnem kraju, oddam v najem. — Baloh Genoveja, Sv. Jurij ob Taboru.

Kovačnico
ob veliki cesti z vsem orodjem na prometnem kraju oddam v najem za več let. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6844.

Trgovski lokal
na prometnem kraju, poleg farne cerkve, oddam v najem s 1. junijem. Vprašati je na naslov: Kobal Jožefa, Gorje pri Bledu. (n)

Manjši lokal
se odda na Jesenicah. — Pripraven za trgovino s ševili, za mlekarstvo ali kaj silnega. Naslov v poslovalnici »Slovenca« na Jesenicah, pod št. 6787

Frizerski salon
15 let obstoječ, na najprometnejši točki Maribora, se prodaja ali odda v najem. Potreben kapital 20.000 din. Ponudbe v upravo »Slov.« v Mariboru pod »Vdova« 693.

Lokal
stanovanje in skladišče, tik farne cerkve, elektrika, najprometnejša točka, se odda v najem po zelo nizki ceni, maja ali junija. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6601.

Enodružinsko vilo
s vsem komfortom in velikim vrtom — oddamo takoj. — Istotako oddamo takoj

Dvosobno stanovanje
z vsem komfortom (centralno kurjavo, plinskimi steklinikom, dvigalom itd.) — v centru mesta. Vsa pojasnila daje: Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani vsak delavnik med uradnimi urami od 8 do 14. Telefon 25-21 in 25-22.

Njivo

ob Marmontovi ulici oddam takoj v najem. — Groharjeva 8. (n)

Trgovski lokal
v prometnem industrijskem kraju oddam v najem. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6603.

Trgovino
z mešan. blagom v Ljubljani takoj ugodno oddam. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Zlata jama« 6814. (n)

Tovarniške prostore
v Ljubljani, primerne za vsako industrijo, oddamo s 1. junijem t. l. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6456. (n)

Stanovanja

ISČEJO:
Enosobno stanovanje
s kabineto ali brez, za junij ali pozneje. Ponudbe pod »Točen plačnik« na upravo »Slovenca« pod št. 6808. (6)

Državni uradnik
brez otrok išče enosobno stanovanje s kabineto ali brez. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Cimprej« št. 6830.

Dvosobno stanovanje
v sredini mesta išče mirna stranka dveh oseb s junijem ali pozneje. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Mirna« št. 6770. (6)

Enosobno stanovanje
s kopalnico, ali dvosobno s pritlikinami, pod enim ključem, išče dvočlanska družina s avgustom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6726. (6)

Višji državni uradnik
išče za avgust 2—3 sobno sončno stanovanje, po možnosti v I. nadstropju, v okolišju justične palače ali Ajdovščine. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Avgust 1939« št. 5392.

ODDAJO:
Enosobno stanovanje
oddam. Dobrunje 43. (6)

Trisobno stanovanje
oddam z majem. Janševa ulica 6, Šiška. (6)

Dvosobno stanovanje
oddam junija ali julija. — Večna pot 31. (6)

Dvosobno stanovanje
na Sv. Petra cesti 30, v I. nadst. se odda za junij. Ogled od 9 do 12. (6)

Trisobno stanovanje
s kopalnico in pritlikinami, vse pod enim ključem, oddam mirni stranki s 1. julijem. Obrska ulica 24, Šiška. (6)

Komfortno stanovanje
treh sob, s kopalnico, v bližini bežigradske gimnazije, v novi hiši, oddam s 1. junijem za 550 din. Naslov v upr. »Sl.« pod št. 6788. (6)

Pohištvo

Mreže za postelje
izdeluje in sprejema rabljene v popravilo najceneje Alojz Andlovic, Gregorčičeva ulica št. 5 (pri Gradšču). (1)

Modroce
posteljne mreže, železne zložljive postelje, otomane, divane in tapetinske izdelke nudi najceneje

Rudolf Radovan
tapetnik - Mestni trg 12 Ugoden nakup morske trave, žime in cviliva za modroce ter blaga za prevleke pohištva.

POHIŠTVO

Moderno in kvalitetno
kuhinje, spalnice, jedilnice in drugo, zajemamo po konkurenčnih cenah. Rabljene spalnice in jedilnice, orehov les, že od 1500 din naprej. Sprejemamo naročila po lastnih in danih načrtih.

»OPRAVA«
Ljubljana, Celovška c. 50

Gospodinje in neveste!

Tvrda F. I. Goričar, Ljubljana
nudi v svojem specialnem oddelku, Sv. Petra cesta 30 veliko izbiro perila in blaga za stanovanjske opreme tako na primer:

Tekače od	Din 15—	naprej
Predposteljnice od . .	Din 30—	"
Odmerjene preproge 130x200 od	Din 100—	"
Zavese šir. 70 cm od . .	Din 10—	"
Zavese šir. 150 cm od . .	Din 22—	"
Zavese šir. 300 cm od . .	Din 60—	"
Svilene odeje s fino vato od	Din 220—	"
Klot odeje s fino vato od	Din 110—	"
Blago za ruhe širina 150 cm od	Din 12—	"
Blago za kapne širina 180 cm od	Din 20—	"
Inleti za blazine od . .	Din 12—	"

Otroški kotiček.

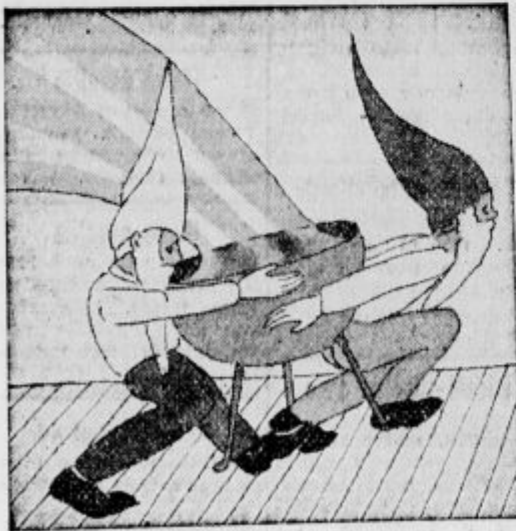
32

Konč. Ahačič:

Nosan in Zalika

Ze se vrti v sobi vse, kar ima noge. Tedaj tudi Krasan in Zalika vstaneta s prestola, se objameta in zaplešeta. Prav blizu je srček ob srčku. Tedaj pošepeta Zalikin srček: »Tik-tik-tak, ljub si mi in drag!« In Krasanov srček mu odgovarja: »Tika-tika-taka, ostani vedno taka! Hudo te rad imam in za ves svet te ne dam!«

Medtem sta dva palčka-delavca prinesla ogromno zlato posodo. Čudovito opojno se je kadilo iz nje, tako, da so bili vsi plesalci omamljeni in so sedli. Tudi Krasan in Zalika sta zopet kraljevala na svojem prestolu. Preden sta palčka postavila posodo-čudotvorno.

Pomladanski otroški plašči

od 100 dinarjev naprej se dobijo samo pri
1. TRPINU, MARIBOR, Vetrinjska ulica 15.

Razglas

Mestna podjetja v Mariboru razpisujejo za pošiljke svojih podjetij
Izvrševanje carinsko-posredniških in spedičnih poslov

Podrobne informacije dajo Mestna podjetja v Mariboru, Orožnova ul.
št. 2, I. nadst., kjer naj se oddajo tudi ponudbe do 8. maja 1939.

MESTNA PODJETJA V MARIBORU.

Vsem tovarišem in znancem našega dragega

Lenka

ki so našega ljubljence spremili na poslednji poti in
mu v slovo dali cvetja in sočutnih besed, se zahvalujemo.

Ljubljana, dne 29. aprila 1939.

Rodbina Oblak

ZAHVALA. Vsem, ki so sočustvovali ob smrti naše ljubljene
tete in sestrične, gospodične

Fanči Poklukar

posestnice na Dobravi in Brezovici

ter jo spremili na njeni poslednji poti. Pred vsem se zahva-
ljujemo g. p. dr. Gvidu Rantu za tolažilne obiske, g. župniku
J. Klopčiču za poslednjo duhovno tolažbo in g. dr. F. Pucu za
požrtvovalno skrb v dneh njene bolezni.

Iskrena hvala gasilski četi iz Dobrave, darovalcem cvetja,
ter vsem, ki so jo v času njene bolezni tolažili in jo spre-
mili na njeni zadnji poti. — Vsem najiskrenejša hvala!

Dobrava, dne 30. aprila 1939.

Zaljubljeni ostali.

Prodamo

Erfortska semena
pri Pintarju, Gospodst-
ska 14. (1)

Bolniški voziček

dobro ohranjen, prodam
po zelo ugodni ceni. —
Tadina, Laško. (1)

Javna dražba

najdenih predmetov bo
3. maja ob 9 na ljub-
ljanski postaji. (r)

Parketne odpadke

lepe, suhe, poceni dobite
pri Vertačnik F., Jenko-
va ulica 7. (1)

Krasna stavbna parcela
ograjena, zasajena, pri
Stadionu, po 90 din na-
prodaj. Vprašati: Sv. Pe-
tra cesta 62, I. nadst.

Enostanovanjsko hišo

z vrtom, blizu Ljubljane,
kupim za 60.000—60.000
din. Ponudbe na upravo
»Slovenca« pod »Hisa«
št. 6676. (p)

KAPPEL

odlični nemški pisalni
stroji, najmodernejši
konstrukcije. — Razni
modeli, tudi na obroke
pri

Kleindienst & Posch

Maribor, Aleksandrova 44

Poročne prstane

ura, verižice, uhane, ka-
kor tudi očala — kupite
zelo ugodno pri Josipu
Janku, urarju v Kamni-
ku, šutna, nasproti far-
ne cerkve. Podružnica v
Mariboru, Jurčičeva 8.

Kino projekcijski aparat

za 15 mm ozek film »Kod-
ascope«, model »EE«,
mrežna napetost, isto-
smerni ali izmenični tok,
žarnica za 500 kw, pro-
dam za 3500 din. Vpra-
šati v upravi »Slovenca«
v Celju pod št. 6646. (1)

Lepe obhajilne sveče,

lect za birmo,

med in vosek

dobite najbolje in

najceneje pri

»SVEČA«

Ljubljana, Stritarjeva ul. 6.

Mizarji!

Okovje za pohištvo
in vse vrste orodje
izberete pri

»Jeklo« - Stari trg

6 železnih sodov
prodam. Senčica št. 17,
p. Medvode. (1)

Vrtnega sena

en voz naprodaj. Strma
pot 2. (1)

Gugalnico

dobro ohranjeno prodam.
Polze se Glinca, Cesta I,
št. 6. (1)

Visoki oleandri

in lep filodendron — po-
ceni naprodaj. Naslov v
upravi »Slov.« pod 6723.

Lepa orehova jedra

in cvetlični med dobite
najceneje v »Medarni«.
Ljubljana, Zidovska ul. 8

Globok voziček

malo rabljen, prodam. —
Bleiweisova 13, prtiličje,
levo. (1)

Prodam

posteljo, ročni voziček,
stole, trg. omare in raz-
no drugo. B. Grah, Kolo-
dvorska ulica 11. (1)

Ljubljanska trgovina

dvokoles naprodaj. — Po-
nudbe v upravo »Slov.«
pod »Proti gotovini« št.
6662. (1)

Rastline

za skaklato nasade in
vrtove nudi: Vrtnarstvo
Vatovac — pri šempetr-
skem mostu. (1)

Triglav kolesa

prvovrstna kvaliteta
in tudi druge znamen-
ite prodaja najcenejše Tri-
glav, Resljeva 16.

Kupim posestvo

kjer se redi 15—20 glav
zlive. Ponudbe upravi
»Slov.« pod »Posestvo«
št. 6669. (p)

Izplača se vam

kupiti kolo, novo ali ra-
bjeno, samo pri »Prometu«
nasproti križanske cer-
kve. (1)

Več otroških vozičkov

novih modelov, poceni
naprodaj pri »Prometu«
nasproti križanske cer-
kve. (1)

Pisalni stroj Underwood

prav dobro ohranjen —
poceni prodamo. Radio-
val, Ljubljana, Dalmati-
nova 13. (1)

Več voz

zapravljen, dire na
gumi kolesa in mlekari-
skih vozičkov — prodaj
Iskra, Ljubljana-Vid. (1)

Srajce

moške, otroške, sp. hlače,
kravate, nogavice in dru-
go manufakturno blago
se vedno najceneje pri
I. Tomšič, Sv. Petra c. 33.

Pfaff, Singer

in razni drugi šivalni
stroji — prav poceni na-
prodaj pri »Prometu«
nasproti križanske cer-
kve. (1)

Manufakturna trgovina

z inventarjem in zalogo,
naprodaj za 140.000 din.
Ponudbe na Aloma Com-
pany d. z o. z., Ljublja-
na, Aleksandrova c. 2-I,
pod »Center Ljubljane«.

Redka prilika!

Brezkonkurenčno delav-
nico prodam zaradi bo-
lezni. Lep, trajen zaslu-
žek. Ponudbe v upravo
»Slov.« pod »Znanje ne-
potrebno« št. 6731. (1)

Prodam poceni

dobro ohranjen: tričkl,
železostužnica, centri-
fugalno pumpo, feldšmido,
brusilni in pilarni stroji,
bicikli, Gospodstvska 16,
skladišče, telefon 3288.

luskno kangarne volneno soila platno delene cefire tkanine

V NAJNOVEJŠIH VZORCIH
V NAJVEČJI IZBIRI
V NAJBOLJŠI KAKOVOSTI
IN PO NAJNIŽJIH CENAH

STALNO **Sternmecki**
CELJE 18

NAJVEČJA DOMAČA TRGOVSKA HIŠA V JUGOSLAVIJI! VZORCI IN CENIK ZASTONJ

Glasba

Gramofon

Columbia, kovčeg, s 30 izbranimi ploščami, prodam prav poceni. Naslov: Ljubljana, Bičevje št. 18 (Langusova ulica). (1)

Lepo darilo je nova gramofonska plošča, stane samo

Din 15-

dokler traja zaloga

R. Velepčič

Ljubljana VII

Sv. Jerneja cesta št. 25

Novi modeli čelo-flauta-

bandonion register

Oglejte si brezobvezno

pri

R. Warblnek

Ljubljana, Miklošičeva c. 4

Najcenejša v njeni kvaliteti

Čudovita narava!

Hotel »Madeira«, Vrboška (na otoku Hvaru), je zgrajen na kraju, ki nudi ob največji pripeki udobno svežost zaradi vetriča in nenadkriljivi užitek. — Peščenih plaž in borovih gozdov je v izobilju. — Cene pensionu od 48—53 din dnevno, s kopališko, banovinsko in občinsko takso vred. Dne 15. septembra bo vpricho gostov žrebanje za 15 dnevno brezplačno bivanje v hotelu za sezono v letu 1940. (Velja samo za tosezonske goste.)

Gnojnične črpalke
brzoparilniki
štedilniki
GAMA
novi modeli, višek dovršenosti, odlični v rabl,
10-letna garancija, najnižje cene, izdeluje
Podržaj Ciril, Ig 147 pri Ljubljani

Žveplo

za vinogradnike, sicilj. najboljše
najceneje dostavlja kamorkoli

Import — Sušak

Strossmajerova 5

POHIŠTVO!

E. ZELENA

tovarna pohištva, tapetništvo in vse stanovanjske opreme
MARIBOR, Ulica 10. okt. 5

Ob modernizaciji našega podjetja Vam nudimo po izredno nizkih cenah najnovejše modele spalnic, jedilnic, kaučev, madracov, preprog itd. Obrnite se zaupljivo na nas in prepričajte se sami o nizkih cenah in solidni izdelavi. Dobite pa tudi vse na obroke!

Vzajemna posojilnica

L. J. O. Z.

v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7

poleg hotela Union

nudi za vse vloge popolno varnost in obrestuje nove vloge po 4% do 5% po dogovoru.

Nove vloge vsak čas razpoložljive.

Poslužite se varčevalnega krožka! Zahtevajte prospekt!

Posojilnica daje kratkoročna posojila.

SLABE VOLJE STE?

Vedite, da britje lahko postane prijetno opravilo, če uporabljate WILLIAMS kremo za britje, a po tem osvežite kožo z nekaj kapljicami 'AQUA VELVA'. Dobiva se v vseh boljših strokovnih trgovinah.

Za britje

WILLIAMS

MLEČNI PROIZVODI

SIR TRAPIST
CAJNO MASLO
SLADKI NAVADNI SIR

Kvalitetno najcenejše pri

Prvo zagrebačko higiensko centralno mlekarstvo

IVAN HORVATIĆ

Zagreb, Illica 69 Telefon 22-332

Razno

Gumbnke, gumbi, entel, ažur, monograme izvrši ekspres

Matek & Mikeš

LJUBLJANA

Franciškaška ulica

Slikarstvo — pleskarstvo

V. Zveglj, Cojzova c. 1. Novi vzorci! Cene vsem dostopne. (1)

USNJE iz tovarne »INDUS«

na veliko in malo po najnižjih tovarniških cenah

samo v LJUBLJANI

Fügnjerjeva ulica št. 3 (prej Škofja ulica)

HOTEL
Učka

na obali morja v omišalskem zalivu.

Hotel ima 30 lepo urejenih sob. Popolna oskrba s sobo dnevno din 60— za osebo. 10% popusta za pred in po sezoni. Za obilen obisk se priporočata lastnika hotela **Albaneže - Antončič**

JADRANSKA
PLOVIDBA D.D.

SUSAAR

Hitri parobrodski prevoz iz Benetk in Sušaka v Dalmacijo. Odnos iz Sušaka vsak dan razen srede in petka ob 16. uri. Turistične proge iz Sušaka in Benetk v Dalmacijo ter iz Sušaka in Tresa v Grčijo za male pavšalne cene. Dnevna večkratna zveza z vsemi kopališči in letovišči jugoslovenske obale. Prospekti in navodila daje Direkcija na Sušaku ter vsi uradi »Putnika« in društva »Wagons-Lits Cook«.

Zahvala

Ob prerani težki izgubi našega nepozabnega soproga, očka, brata, strica in svaka

dr. Mirka Potočnika

sreskega načelnika v Črnomlju

se tem potom najiskreneje zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami ter dragemu pokojniku na kateri koli način lajšali trpljenje in mu izkazali čast in spoštovanje na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo gg. zdravnikom dr. Stefanu Sobru in dr. Borisu Maleriču za njun nesebičen, požrtvovalen trud, da bi mu rešila dragoceno življenje, in preč. g. dekanu Pavlinu Bitnerju za zadnja tolažila. Iskrena zahvala vsem zastopnikom kr. banske uprave, sreskih načelstev in občin črnomeljskega okraja in mesta Kamnika. Najtopleje se zahvaljujemo sreskemu šol. nadzorniku Dragu Vončini, g. županu Klemencu in g. sres. načelniku dr. Hraševcu za njihove tople in iskrene poslovilne besede, nato cenj. uradništvu sreske uprave, učiteljstvu in šolski mladini, pevcem in godbenikom, gasilskim četam, Sokolstvu in vsem ostalim društvom in združenjem, ki so v tako častnem številu spremili dragega pokojnika na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se vsem darovalcem cvetja in vencev in vsemu belokranjskemu ljudstvu, ki se je na tako ganljiv način poslovilo od svojega načelnika. Ohranite ga v blagem spominu!

Črnomelj, Kamnik, dne 29. aprila 1939.

Zalujoči ostali.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi, ki nas je zadela ob prerani smrti predragega brata, strica in svaka, prečastitega gospoda

JOSIPA ŠOLARJA

župnika v Žalni

izrekamo tem potom iskreno zahvalo vsem, ki so sočustvovali z nami. Posebno zahvalo smo dolžni preč. g. patru Gerardu Korparju, ki je blagega pokojnika za časa bolezni nadvse požrtvovalno nadomestoval, g. zdravniku dr. Josipu Prodanu za veliki trud in skrb in čč. sestram v Leonišču za ljubeznivo postrežbo, g. ravnatelju Karlu Čeču in njegovi gospe soprog, preč. g. prof. dr. Francu Jeretu in cenjeni obitelji Javornikovi v Žalni za veliko pozornost za časa bolezni, preč. g. Janezu Kalanu za duhovno tolažbo, nadalje prevzvišenemu gospodu škofu dr. Gregorju Rožmanu in čč. duhovščini šentpeterske župnije v Ljubljani za blagoslovitev, mil. g. stiskemu opatu dr. Avguštinu Kastelcu za

Prodamo

Za vsako družino
oblečila — najboljša in
najcenejša — Presker,
Sv. Petra c. 14, Ljubljana

Prima kolesa
tudi na obroke. — Dajem
garancijo. Kmetič Ciril,
Dob pri Domžalah. (1)

»Presto« kolesa

večletna tovarniška ga-
rančija. — Na ugodne ob-
roke. — Na zalogi tudi ko-
lesa drugih znamk.
Rabljena kolesa vzamemo
v račun.

Nova trgovina
Tyrševa cesta 36
(Nasproti Gospodarske
zveze).

Dvigalke (vinte)
za vozove 2000, 5000 in
10.000 kg — vedno v za-
logi po nizkih cenah. —
Fr. Stupica, železnina,
Ljubljana, Gospodarska
cesta 1. (1)

Pravi ribniški fižol
za seme in
banaško lucerno
dobite pri tvrdki
Fran Pogačnik d. z o. z.
v Ljubljani, Tyrševa
(Dunajska) cesta 33.
Fižol tudi zamenjamo.

Dobro uvedena trgovina
moške konfekcije ugodno
naproday v trgovskem
mestu, zaradi drugega
zamenja. Ponudbe upra-
vi »Slovenec« pod 2452.

Čebulček
kalije, gladijole, begonije
in drugi gomolji
po znižani ceni pri
Sever & Komp.
Ljubljana.

Najboljša kolesa
izbira velika, cene niske,
na ugodna odplačila. —
Remec Oskar, Ljubljana,
Dolenjska cesta 5. (1)

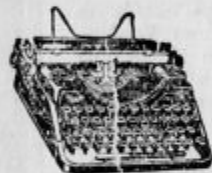
MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim
sladkorjem vkuhan — se
dobi na malo in veliko v
lekarni dr. G. PICCOLI -
Ljubljana, nasproti »Nebo-
tičnika«.

VINA

za vse prilike naročite pri
Centralni vinarni
v Ljubljani.
TELEFON ŠTEV. 25-73

CONTINENTAL

mesečno po Din 200.—;
za državne uslužbenke
po Din 100.—

Ivan Legat
Ljubljana, Prešernova 44
Maribor, Vetrinjska 30

Najceneje
kupite prvovrstno
kolo
ali
šivalni stroj
v trgovini
Splošna trgovska
družba
v Št. Vidu nad Ljublja-
no (v hiši g. Peršina).
Istotam najcenejša po-
stavlja rabljenih koles.
Dajemo na ugodne me-
sečne obroke.

La May

12

45301-2204
Za lepe dneve najcenejši in najpri-
kladnejši otroški čevljički z gumi-
stnim podplatom. Otroški Din 12.- in
15.-, ženski 19.-, moški Din 25.-

59

34695-1139
Elegantni, lahki in udobni čevljički
iz finega modrega, rdečega ali bele-
ga platna. Zelo primerni za odmor
nog.

59

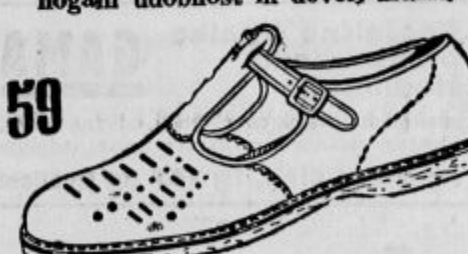
38697-2278
Elegantne moške sandale izdelane iz
močnega angleškega platna s prožni-
mi podplati. Z okusnimi izrezi nudijo
nogam udobnost in dovolj zraka.

19

40891-7063
Otroške sandale iz močnega platna s
prožnim podplatom in zaponko.

59

3985-15176
Udobnost v prvi vrsti! Lahke in udo-
bne sandale iz finega usnja, moder-
no izrezane. Za sončne dneve.

59

2967-42000
Lahke moške usnjene sandale s crepp
podplatom. Luknjice na prednjem de-
lu čevlja dajejo nogi dovolj zraka.

35

5961-44864
Fina otroška upogibljiva sandala z
okrasitvami in zaponko. Priidnim otro-
kom za pomlad.

59

3995-46121
Okusni ženski čevlji iz boksa, za lepe
pomladne dneve z usnjenim podpla-
tom in nizko peto.

79

8767-04680
Zelo udobne moške upogibljive san-
dale iz mehkega usnja, z usnjenim
podplatom in peto.

25

25425-8405
Udobni čevlji iz močnega angleškega
platna, z gumijastim podplatom in
peto.

99

2605-46157
Novi pomladni model! Moderni žen-
ski čevlji iz finega rjavega boksa s
kombinacijo semiša. Trpežni, prikla-
dni za pomladne sprehode.

99

8927-44683
Elegantni čevlji, gospodom za pole-
tje! Iz sivega ali drap semiša ali iz
usnja, okrašeni z luknjicami, z usnje-
nim podplatom.

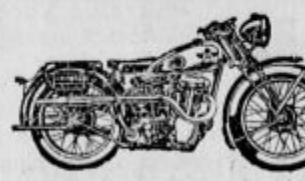
129

3039-24674
Moški lahki nizki čevlji z okvirom,
izdelani iz finega usnja, okrašeni z
izrezi in z usnjenim podplatom.

Finera 25

Finera — tanka a močna svileni
nogavica. Zadostila bo okusu vsake
dame.

Bata

Predno se odločite
za nakup motor-
nega kolesa ali dvo-
kolesa, ne zamudite
prilike in si ogledajte

zalogo motornih koles znamke

ARDIE in HOREX
najnovejših tip od 100 do 350 cm pri tvrdki

J. PRAPROTNIK
Domžale, Ljubljanska cesta 108

Istotam imate veliko izbiro najrazličnejših damskih
in moških dvokoles, šivalnih strojev in dobro
ohranjenih rabljenih motorjev.

Najnižje cene! Oddaja se tudi na obročno odplačilo!

Dobava lesa

Podpisani odbor sprejema ponudbe za dobavo smrekovega in jelovega lesa
III. in IV. vrste — zagoodpadajoče brez gnilobe in loma — franko vagon na-
kladalna postaja.

Ponudbo je staviti po kubičnem metru za vsako vrsto posebej; lahko tudi
samo za eno vrsto in manjše količine. Rabili bomo:

okroglega lesa od 15 do 19 cm premera, dolžine od 3 do 6 m	100 m³
okroglega lesa od 20 do 24 cm premera, dolžine od 3 do 6 m	100 m³
okroglega lesa od 25 do 35 cm premera, dolžine od 6 do 8 m	350 m³
okroglega lesa preko 35 cm premera, dolžine od 6 do 8 m	50 m³
tesane grede razne dolžine po specifikaciji 8—24 cm	300 m³
deske debeline 25 mm, dolžine od 2.50 do 3.75 m	170 m³
deske debeline 25 mm, dolžine od 4.00 m	100 m³
plohi debeline 50 mm in 40 mm, dolžine 4 m	250 m³
okrajci debeli	5 vagonov

Dobava bi se vršila postopno v teku leta po naročilu.

Odbor za gradnjo proge Črnomelj-Vrbovsko v Črnomlju.

Kamen za slovenski prosvetni dom
— izpričevalo naše požrtvovalnosti

Ksilolitni tlak

je najidealnejši in sodobni tlak za
kuhinje, kopalnice, trgovske lokale,
tovarne itd. — Izdeluje ga

MATERIAL

trg. dr.
z o. z.

Ljubljana, Tyrševa c. 36 a
Telefon 27-16 - Brzjaviti: MATERIAL